

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

József-körút 18.

Főszerkesztő:

VÉSZI JÓZSEF. BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Felelős szerkesztő:

Kiadja:

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 írt).

Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Közjogi tévedések.

Budapest, július 5.

(v.) Kemény háborút hirdet a független párt vezére az őszi ülészakra. Akkorára — ugymond — egybegyűlnek az adatok arra nézve, hogy a magyar kormány alkotmányosságát követelt el. Ezeket az adatokat — Kossuth Ferenc szerint — igen komoly és feltétlenül megbízható kéz szolgáltatja a közjogi ellenzéknek: tudniillik a sors keze. S mi-ben áll vajjon az az alkotmányosság, amely a Széll-kabinet és a szabadelvű párt lelkét terheli? Hát abban, hogy közös ügyek még mindig vannak, holott Ausztriában nemrég ötvenmillió kölcsön kontraháltatt az ugynevezett császárpáraparagfus útján. Az osztrák alkotmány e sérelméből következteti Kossuth Ferenc a magyar alkotmány csorbulását. Okoskodása érdekes, de téves. Érdekes, mert helyesen állítja fel a premisszumokat; s téves, mert egészen hibás következtetéseket von le belőlük. Ennél a kanyarodónál kisiklik a logikája s halomra borul az egész okoskodás.

Való igaz, hogy maga az osztrák alkotmány világosan megtiltja a 14-ik szakasz alkalmazását, ha olyan természetű ideiglenes törvényhozási cselekedetről van szó, amelyből az adózó polgárok állandó vagy tartós megterhelése következne. Való igaz továbbá, hogy az itt szereplő ötven milliónyi tétel az adózó polgároknak tartós megterhelését jelenti. Való igaz ennél fogva, hogy Ausztriában most már komoly csorba esett az alkotmányosságon. És semmi kifogás nem érhető, ha Kossuth mindezekből azt következtetné, hogy most már krónikus válságának egy újabb és komolyabb fázisába lépett az osztrák alkotmány, olyan fázisba, mely a magyar politika figyelmét immár sürgősen ráirányítja arra a kérdésre, vajjon hasznavehető lesz-e akár a

legközelebb jövőben is az a közjogi szerkezet, melyet a hatvanhatediki kiegyezés a közös ügyek intézésének mikéntjére nézve megállapított. De Kossuth Ferenc nem ide konkludál. Hanem a vádlottak padjára ülteti a magyar kormányt s azt a kérdést szegi mellé, hogy mi jogon vannak még egyáltalán közös ügyek a világon. Hát erre igen könnyű és igen egyszerű a felelet. A közös ügyeknek létezését semmiféle törvényünk nem köti az osztrák alkotmányossághoz. Az 1867: XII. törvénycikk épp ellenkezőleg arra a sarköve-re építi fel a dualizmust, hogy a közös ügyek implicité bennfoglaltatnak a szankció pragmatikában. Azt mondja e törvénynek vezető része, hogy Magyarországnak és Ausztriának elválaszthatatlan birtoklásából önként folyik az együttes, tehát közös védelem s hogy ennél fogva a védelem két eszközének, a hadügynek és a külügynek bizonyos mértékben szükségképp közösen kell lennie. Ha Kossuth erre azt mondaná, hogy ez a törvény rossz törvény, akkor megvitatók véle készségesen ezt a kérdést is. De engedje meg nekünk viszont ő, hogy mi a törvény klasszikusan világos betűjéhez és szelleméhez tartuk magunkat s mindaddig, míg az országgyűlés a királylyal egyetértve az 1867: XII. törvénycikket vagy el nem törli, vagy meg nem változtatja, megvédelmezzük ezt a törvényt mindennemű téves hermeneutika ellenében. Ausztriának „teljes és valódi alkotmányosságát” ugyanez a törvény kiköti ugyan, de nem a közös ügyeknek, hanem a közös ügyek 1867-ben megállapított intézési módjának feltételül. Ha tehát összedől az osztrák alkotmány — ma még fennáll, csak csorba esett rajta és komoly válságban van — de ha össze is dőlne, akkor ez nem törölné el a föld színéről a közös ügyeket, hanem csakis intézésük eddigi módjának megváltoztatását

követelné. Ezt és csakis ezt, semmi egyebet. A különbség — mint látni méltóztatik — igen lényeges. De a függetlenségi felfogás ezen a ponton bizonyos színvakságban leledzik. Bartha Miklós is azt vitatta minap velünk szemben, hogy a közös ügyek intézményének fenntartása, tekintettel Ausztriának megrokkant alkotmányosságára, valóságos képtelenség. Most meg Kossuth Ferenc tulmegyen még ezen az állásponton is, és egyenesen törvénytelenségnek mondja azt, amit Bartha Miklós még csak badarságnak tartott. Hát mi itt állunk a törvénykönyvvel kezünkben s könnyű szerrel utasítjuk vissza e támadásokat. Az 1867: XII. törvénycikk nem teremtette a közös ügyeket, hanem konstataálta törvényes és régtől fogva való létezésüket s forrásukról a pragmatika szankciót jelölte meg. Hogy Kossuth és Bartha nem szerelmesek ebbe a törvénybe, azt érthető és megengedett dolognak tartjuk. De míg a törvény törvény, addig szuverén fogantatást követel mindenkitől, azoktól is, akik, ha tőlük függne a legiszláció, másképp rendelkeztek volna. A törvény szerint a közös ügyek intézménye ugyanaddig tart, ameddig érvényben marad a pragmatika szankció. S időközben csakis intézésük módja változhatna, amennyiben Ausztriának tökéletlenné vagy hazuggá válna az alkotmányossága. Nem jelenti ez korántsem azt, hogy Magyarország soha nem vivhatja ki teljes önállóságát és függetlenségét, amíg a pragmatika szankció el nem törülte. Ha Kossuthék és Barthaék megnyerik a nemzet többségét a maguk felfogása számára, akkor szavaztassanak meg a parlamentben olyan törvényt, amely kimondja, hogy az 1867: XII. törvénycikk tévesen magyarozta a pragmatika szankciót, hogy emeből semmiféle közös ügy nem folyik s hogy tehát Magyarország ezentúl egészen önálló módon fog intézkedni az együttes és kölcsö-

TÁRCA

A tengerpart Csipkerózsája.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Cserri Gyula.

Cirkvenica, július 2.

Ólomszürke az ég és ólomszürke a tenger. A sötét felhők tépdesett kárpitján keresztül nagynehezen törekszik elő a halvány, erőtlen napsugár. Széles, lapos, lomha hullámok, amelyek nem viselnek fehér tajték-koronát és nem verednek haragosan a partot, mint valami néma, de hatalmasan megújuló fenyegetés, hömpölyögnek erre felé. Alig mozog a levegő, megborong a természet, akárcsak az emberi szív, amely előre sejt a közelgő balvégzetet.

Ilyen a világ a sirocco idején, amikor erőtlennül lüktet a vérünk és szívünket valami végtelen szomorúság fogja el. Persze egészen más az, amikor a Kapella-hegység felől vadul tör elő a bóra, megroppantva a viharedzett fákat, megszerkettetőn az emberek házeit, átváltoztatva a tengert tajtékzó forrattaggy. Hatalmas életelő nyilvánul ebben a pusztító erőben, amely ellenállásra, harcra készít, erőt erő ellen szólit a harcra. A bóra élet a szónak legbüszkébb, legvadabb értelmében: élet, amely a halállal játszik. A sirocco pedig maga a halál, amely bágyadt, erőtlenné teszi kezét rémes hatalommal szoritja virágos életre.

Sirocco Cirkvenicában — ideje az álmadozásnak! Akárcsak ott kint a lomhán haladó hullámok, szomorú nyugalomban áradoznak elő gondolataid és miként a hullám a partról visszavertén lassan-lassan a távolba visz el, álmaid

elmúlt időkbe térnek vissza. A domb zölden duzzadó pázsitjával, a helység csinos házai, amelyek a molo körül csoportosulnak és a tengerparti sétaut mentén folytatódnak, ott fent a magaslaton a hatalmas városi épület: a fürdő-épület, — az egész szép, derült jelen élvész valami sötét fátyol mögött és a zordon, csak a szerencsétlenség romantikájától zománcos mult új életre támad.

A csöndes városkának ott a Dubricina mellett a hagyományban vész el első eredete. Minden időknek leghatalmasabb ország-falója, a régi Róma sovár kezét bizonyára e mesgye felé is nyújtotta ki, amely az akkor még erdős Kapella-hegységet a tengeről elválasztja. Ad turres volt állítólag a római gyarmat neve, amely a mai Cirkvenica helyén állt. A népvándorlás vihara minden emléket elpusztította ezeknek az időknek. Ami aztán a 14-ik századig következett, a Dinári Alpesek tővén lakó tengerparti törzsekre nézve nem lehetett egyéb, mint kiserült zsarnokság, rég elfelejtett véres harcok, rég elfelejtett reménytelen nyögés a szolgaság járma alatt. A 14. század kezdetén tűnik föl egy hatalmas nemzetsége a régi Magyarországnak, egy azok közül, amelyek hazánk történetére rányomták egyéniségük bélyegét, — a Frangipánik nemzetsége. Büszke és bátor leventék valának Vepha, Vinodol és Modrus hercegei. Ma a Karszt kietlenségéből előviharzó bóra utolsó köveit söpri el a váromladékoknak, amelyek még tanui e nemzetség hajdani hatalmának és az utolsó Frangipáni 1671-ben egy még nagyobb hatalom parancsára pallos alá tette fejét.

Az utolsó száz év története nagyon rövid: kemény tusában, a mostoha természet ellen és szívós ellenállásban a külvilág ellen mult az idő. A tizennyolcadik század végén tűzvész pusztította el a helységet, amely csakhamar szobben és

megifjodottan támadt fel a régi klastrom körül. 1890-ig elő se fordul a történetében Csipkerózsája neve, akkor azonban álmétköző és ébredező szeme előtt egy igazi herceget látott, aki így szólt hozzá:

— Szép vagy. Szeretlek. Hiressé foglak tenni.

Amikor szeretett József főhercegnék ráakadt a Csipkerózsájára, az öreg kisasszony tagjait valami borzongás futotta végig. Az újjászületés borzongása, az új élet, az új virágos ifjúság érzése. Hirtelen egy trónus előtt találta magát, — és oly szeleburdin rohant föl a lépesökön és oly megdölgőn sietett, hogy egyszer csaknem nyakát sejtje. Szerencséjére a hercege kelő pillanatban sietett segítségére és kényelmesen leültette Csipkerózsát a trónusra, ahonnan, ha nem is kevélyen, de diadalmasan mosolyogva nézhet le a szomszéd nővérré, a kedves Abbáziára. Lehet, hogy a gazdagabbik nővérek több a drágasága és a pompája, — de a tenger és a nap az ő hűgával tartanak.

Lám, könnyed mistral tépi szét a felhők kárpitját, egyre nagyobb területet hódít meg magának az azur ég. A hanyatló nap sugarai rézsutosan esnek a víz tükrére, úgy, hogy a hosszukás, szelid hullámok valami végtelenül gyöngéd zöld színben csillognak és ott távol a tenger ezüstösen ragyog. Ugyanaz a jótékony napsugár csilámlik most a hatalmas fürdő-épület ablaküvegein és szelid melegével elárasztja a házakat, a partot, a kerteket és az embereket. Délután öt óra van, az áldott óra, amikor odaát az ékebb Abbáziában fázni kezdenek. Ilyenkor bocsátja ki vendégeit a fürdő-épület arkádjainak árnyékából. Szép hölgyek egyszerű, de izléses ruhában (— a divat ördöge odaát kísért a Monte-Maggiore tővén —) és vidám gyerekek adnak életet a partnak. Mindenki a tenger felé siet...

nős védelemről; s ha megszavaztatták ezt a törvényt, ami nem fog egykönnyen menni, eszközöljék ki számára a királyi szentesítést, ami — tartunk tőle — szintén fog egykönnyen nehézségbe ütközni. Akkor aztán az ő inyök szerint fog alakulni a közjogi állapot. De addig is tartoznak nekik s tartozik mindenki elfogadni a mostani törvényes helyzetet, mely a közös ügyek létezését kivonja az osztrák alkotmány sorsának hullámzásaiból s ezeknek csak a közös ügyek intézésének mikéntjére enged befolyást, vagyis arra a közjogi mechanizmusra, amelynek alkotó részei a kvóta, a delegáció és a közös minisztérium.

Van aztán Kossuth Ferencnek még egy másik érve is annak a bebizonyítására, hogy a közös ügyek *de jure* már meg is szüntek. Ez az érv az, hogy a törvény a közös költségvetésnél nemcsak a delegációk által való megállapítást követeli, hanem a két országgyűlés által való megszavazást is, a Reichsrath pedig már régóta nem szavaz. No, ez még az előbbinél is sokkal vastagabb tévedés. A magyar törvény csak a magyar országgyűlés számára tartja fenn a delegáció által megállapított közös költségvetésnek megszavazását. Hogy az osztrák törvényhozás milyen módon intézi el ezt a dolgot, azzal a magyar törvény nem törődhetik, nem is törődik. Amint hogy van is igen tetemes különbség a magyar és az osztrák delegáció hatásköre közt. A magyar delegáció csak *megállapítja* a közös költségvetést, ellenben az osztrák *véglegesen meg is szavazza* azt. A magyar delegáció csupán *határoz*, ellenben az osztrák delegáció *törvényt hoz*, mely azon mód — a Reichsrath hozzájárulása nélkül — megjelen a *Reichsgesetzblatt*-ban. S noha igaz tehát, hogy a Reichsrath régóta nem szavaz, ez semmiképp nem érinti a közös viszonyokat, mert akár volt obstrukció, akár nem volt, az osztrák parlament a közös költségvetést sohasem szavazta meg.

Ezek után had mondjuk ki, hogy nem félünk az őszre hirdetett kemény háborútól. Megmutattuk, milyen gyöngye fegyverzettel készül a közjogi ellenzék a harcra vonulni. Már az első csatában el fog dőlni a sorsa az egész háborúnak. A megtámadottnak szükségese sem lesz a védekezésre. A támadónak olyan a fegyverzete, hogy csak saját magán tud véle sebet ejteni.

Es néhány pillanat múlva tele van a tenger szöke, barna, fekete angyalfecskéikkel. Aránylag nagyon messze terjed ki a sekély, nem-uszókra nézve is egészen veszélytelen fővény finom, erős, homokjával, — igazán eszményi fürdőhelye a gyermekeknek és uszni nem tudó hölgyeknek. Viz, levegő és nap legzazdagabb áldásukat árasztják elő és mintegy három forrásból adnak erőt és egészséget.

Esteledik. A hűvös alkonyatban a tengerparti sétánunk haladok, átmegegyek a tiszta Dubracina kőhidján, egy pillantást vetek a szürke, hajdani klostromra, amelyet a mi nemes főhercegünk gondoskodása beteg gyermekek menhelyévé tett. Majd fölfelé töreksem. Tudok ott egy jó helyet, szebbet ennél a tengernél, csöndesebbet ennél az alkonyatnál. Csakhamar ott vagyok és a hanyatló nap utolsó sugarai bearayozzák a sárga és belereszkettek az oleanderbokrok buja lombozatába. Soká maradok ott, ahol a kőfal felső szögletében egyszerű feszület és néhány hervadt koszorú van egy kicsi sírhalmom. A természetet nagy-szerű némaságában suttogó, lágy hang szól felém: — *Viszontlátásra!*

Az alacsony kőkerítés fölött lenézek a bübajosan gyönyörű Vinodal-völgybe, amelyet két párázat takar be. Mígöttem a tenger csöndes mormolása... És most hazai! A víz tükrén szabályos időközökben csillan föl valami csillog. És most fehér vakító sugárhasábok ömlenek elő, bevilágítva a tenger mélységeibe: a halászok magnézium-lámpái.

Semmi zaj, semmi ének sem zavarja a csöndességet. *Csipkeróza* korán tér aludni.

Isten hozzád, *Csipkeróza*, — isten hozzád, *Cirkvenica!* Sokan áldanak, akik évente egészségüket, erejüket, életüket köszönik neked. De nálamnál gyöngyében soha senki so szeretett, pedig nem kaptam tőled egyebet. — csak egy kicsi sírhalmot.

BELFÖLD.

A miniszterelnök Budapesten. *Szék* Kálmán miniszterelnök a jövő hét folyamán rövid tartózkodásra Budapestre érkezik, alkalmasint szordán, vagy osüörtökön.

Kállay és a bosnyák orthodoxok. A bosnyák-hercegovinai országok kormány közreműködésével néhány évvel ezelőt nyugdíjalap létesült a bosnyák-hercegovinai görög-keleti papok özvgyoei és árvái javára. A nyugdíjalap kezelésének megvizsgálására választott bizottság első ülése és munkájának megkezdése előtt tegnap megjelent báró *Kutschera* Hugónál, az országos kormány adalásánál, hogy megkérje őt, juttatná *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter tudomására Bosnyákország és Hercegovina egész görög-keleti papságának hálás köszönetét azért, mert a nyugdíjalapot megteremteti.

Hegedüs Sándor Brassóban.

Brassó, július 5.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter ma délután 2 óraker családijával együtt a háromszéki vasuton ide érkezett. A pályaudvaron a város előkelő közönsége teljes számmal megjelent a miniszter fogadására, akit *Maurer* Mihály főispán üdvözölt, míg a miniszter nejét női küldöttség élén özv. *Dömjén* Zoltánnal üdvözölte. A különböző küldöttségek fogadása délután három óraker kezdődött és másfél órán át tartott.

A miniszter azután családijával együtt az iparkiallást tekintette meg, ahol *Eitel* Gusztáv, a kereskedelmi és iparkamara titkára fogadta; innen a cukorgyárhoz hajtott, ahol *Verzár* Jenő kalauzolta. Azután az állami faipari szakiskolát, a *Schiel*-féle vasgyárat, a *Scherg*-féle posztógyárat és a kőolaj-finomítógyárat tekintette meg a miniszter s innen esti nyolc óraker lakására hajtott, ahol tiszteletére a katonai zenekar szerenádót rendezett.

Az ünnepélyt több mint kétszáz terítékű *lakoma* zárta be, melyen számos lelkes felköszöntőben ünnepelték a minisztert. A banketten a magyarok, szászok és oláhok összes előkelőségei résztvettek és így a bankettnak nagy politikai jelentősége volt. A karzatokat a város előkelő hölgyei töltötték meg.

Az első felköszöntőt *Maurer* főispán mondta a királyra; *Jekel* alispán pedig a minisztert köszöntötte fel, mint akinek személyében ez ország bizalma felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül osztatlanul egyesült. *Wehr* törvénykezési elnök azután a miniszter családját köszöntötte fel.

Hegedüs Sándor miniszter erre a következő felköszöntőt mondta:

Egy nyelven voltak kifejezve azok a jó kívánatok, amelyeket, rólam megemlékezve, a két felköszöntő tolmácsolt: de a viszhangból, amelyet a felköszöntők keltettek, azt következtetem, hogy a másnyelvűiek is megértették azokat és az összes jelenlevők érzelmeinek kifejezői voltak. Közönlöm ezeket a jó kívánatokat, köszönlöm azt a szívvelyes fogadtatást, amelyben önök, igen tisztelt uraim és e város lakossága engem részesített.

A feladat, amelyet én magam elé tűztem, nagy és megoldása nehéz, olyannyira, hogy azt itt a fehérszalmánál még csak énterintem sem igen lehetne, de mivel úgy az alispán ur ímént elmondott meleghangú felköszöntője, mint a törvényszék tisztelt elnöke szép beszédében találón jelezte azt, én is kitérek arra néhány rövid szóval annál is inkább, mert itt ebben a vármegyében sokkal nagyobb jelentősége van annak a feladatnak, amit én magam elé célnak kitűztem, mert itt olyan egyenletes arányban laknak egymás közt a különböző ajku polgárok, mint e hazánk egyetlen más vidékén sem és az a színvonal is, amelyre az ipar fejlettsége tekintetében felemelkedtek, megközelítőleg ugyanaz, ami nagyon kedvező körülmény arra nézve, hogy egymást megértsük. Egy magyar állami szakiskolában voltam és ott meghatón szép jelenetet láttam. Három növendék: egy magyar, egy szász és egy román üdvözölték ott és mind a harman egy nyelven beszéltek. Munka közben tanulták meg ezt a nyelvet. Mi az, ami közremunkált abban, hogy megértsek egymást, ami közel hozta őket egymáshoz és ami összeköti őket? *A munka.* (Élénk tetszés és éljenzés.)

Ezen jelenetből alkotom én meg magamnak a jövő képét. *Arra töreksem, hogy megértül egymást a munkában.* (Élénk éljenzés.) Azt akarom, hogy magas színvonalra emelkedjen a magyar ipar, hogy megszabadítsam azt, nem a külföldről, mert a külföldre nekünk szükségünk van, hogy legyen termékenyítő összekötő-ésünk, hanem egyes esélyektől, veszélyektől és a hatamaradástól, amelyek annak fejlődését akadályozzák.

Azt akarom, hogy a hazai ipar és kereskedelem ur legyen a maga hazában és erre képesítve legyen és amikor ezt akarom, azt hiszem, nincs különbség közöttünk. Ebben mindnyájan egyetértünk. (Élénk tetszés, zajos, szünni nem akaró éljenzés.) És ha ebben egyetértünk, az érdekek kiegyenlítésénél fogva egyet fogunk érteni másban is. *Lesz szeretet és egyetértés közöttünk. És midőn én modern eszközökkel eze-*

ket munkálom, akkor politikát is csinállok: az előhaladás és a polgárok boldogulásának politikáját, azt a politikát, amely nem keresi a különbségeket, hanem keresi közöttünk az összetartás fonálát (Élénk tetszés és éljenzés), hogy a magyar kultúra széles alapjain mindenki megtalálja előhaladásának és jólétének biztosítékait. Amidőn én ezt a politikát üzöm, akkor én azon a nyelven beszélek, amelyet mindenki megért, amely a szívekhez talál, amely a szív nyelve.

Mert én nem tudom azt elhinni, hogy az a polgártárs, aki megtalálja — és csak itt találhatja meg, azon a földön, amelyen él, amelyhez ragaszkodik, — megelégedésének forrását, anyagi emelkedésének, jólétének és boldogságának feltételeit, ösze ne olvadjon a közös hazaszeretetben. (Élénk tetszés és éljenzés.) Céлом tehát és törekvésem, megteremtteni a haza minden gyermeke számára a megelégedésnek módjait és az alapot arra, hogy előre törhessen a kultúrában és megállhassa helyét vesztben és viharban. Ez a törekvésem és erre irányul munkám és a midőn poharamat e város lakosságára s annak előhaladására emelem, kérom, legyenek támogatóim munkámban.

A beszéd végével minden oldalról lelkes éljenzés és percekig tartó tapsvihar tört ki.

Több felköszöntő meghallgatása után a miniszter és családja az egybegyűltek lelkes ovációja közt a bankettől távozott. A miniszter és kísérete Brassóból Homoród-Kőhalomra kocszított és onnan Fogaras felé folytatta útját, ahová este 7 óra után érkezett.

KÜLFÖLD.

Az asántik földjén. Az angolokat csapás csapás után éri az asántik földjén, az afrikai aranypart közelében. Egymás után föl kell adniok pozícióikat, amelyeket a szárazföldön elfoglaltak, virágzó telepeiket földulták a bennszülöttek. Ma ismét vésztes távirat érkezett az angol kormányhoz. *Willkoek* ezredes jelenti Tamszuból 3-iki kelettel, hogy az Aranypart kormányzója *elhagyta* Kumaszit és Ekvantába, Kumaszitól délre husz mérföldnyire érkezett, a honnan tovább megy Cape Coastba. A Kumaszitól intézett kirohanás alkalmával sok angol elesett.

A kínai forradalom.

Budapest, július 5.

Egész Kínában a forradalom lángjai lobognak s a Khina vizein állomásozó nemzetközi flotta parancsnokai tehetetlenül nézik a világbirodalom lángolását. Az úszkös romok között az európaiakat százzámra éri utól a legkegyetlenebb halál, de segítségükre még nem vonulhatnak az európai csapatok. Mi több, nem bizva erejükben, a maguk sorsára bízzák az összes pekingi követeket és a Pekingben és környékén rekedt keresztényeket. Hogy minő lesz a szegény elhagyatottaknak sorsa, azt elképzelni is borzalom. Nekünk is nem egy derék katonánk szorult a pekingi angol követség palotájába, amelyet utolsó csepp vérükig védenek a csekély számú csapatok. Ha pedig ma nem jó segítség, holnap még kevésbé jöhet, mert a forradalom most már egész Észak-Kínában szabadjára engedi az idegengyűlöletet s míg Európából a segítőcsapatok megérkeznek, élő keresztény nem marad Kínában.

Csak egy módja van a segítségnek. Vagy Japánt, vagy Oroszországot kellene felhatalmazni, hogy egészen közel álló hadtesteiket beparancsolják Peking elfoglalására. Ámde ez ellenkezik a nagyhatalmak politikai elveivel. A politikai elvek nagyszerű jegyében mészárolják tehát le a kínai gonosztevők a közéjük került összes fehér embereket. Valóban, ha ez az elv még néhány ilyen diadalt arat, akkor nagyon rossz nap virradhat a diplomácia mesterségére.

(Egész Khina forradalomban.)

Brüsszel, július 5.

Sanghaiból azt táviratozzák, hogy a *boxer* lázadás *Hankau*-ban is kiütött, ahol nagyon népes belga-telep van. A boxerek egészen elpusztították a peking-hangkau vasutat s az összes állomási épületeket elhamvasztották.

Moskva, július 5.

Egy itteni tea-nagykereskedő hankai megbízottjától a következő táviratot kapta: *Egész Kínában kiütött a forradalom, amelyet a kínai hatóságok támogatnak.* A helyzet rendkívül veszedelmes. Ily körülmények között egészen meg kell szüntetnem a teavásárlást.

(A boxer-dinasztia.)

London, július 5.

A Times jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Az európai csapatok június 30-án reggel 8 órakor megtámadták Tiencin kínai részét. Délután két órakor bevették a várost. Az európaiak főcélja, mint jelentik, a városi erődök elpusztítása volt, mert onnan ágyúzták az idegentelepeket. Ugyanekkor a Timesnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy a déli tartományok alkirályai olyan proklamáció kibocsátását határozták el, amelyben ideiglenesen kimondják autonómiájukat, amíg Pekingben helyre nem áll a rend.

Egy futár, aki június 27-én ment el Pekingből, megbízható helyről azt a hírt hozta, hogy ezen a napon 15.000 boxer és rendes kínai katonaság megtámadta a követségeket, de vesztéssel visszaverték őket. Most már a császár és az övegy császárné egész személyes kísérete tagja a boxer-társaságnak. A császári hercegek a palotában oltárt állítottak, amelyen a boxerek szertartása szerint áldoznak.

(A pekingi európaiak cserbenhagyása.)

London, július 5.

A Takuban levő tengernagyok tegnap haditanácsot ültek, amelyben megállapították, hogy a csapatok nem nyomulhatnak előre Peking felé az ott levő európaiak megszabadítása végett. Így tehát a Pekingben levő európaiakat kiszolgáltatták végzetüknek, amelyet még csak elgondolni sem mer senki. Az admirálisok elhatározásuk okául azt hozzák föl, hogy mindaddig, amíg nagyobb, teljesen felszerelt hadierő nincsen rendelkezésükre, gondolni sem lehet arra, hogy a kínai hadsereggel megmérkőzzenek. Mert az európaiaknak már most nemesak a boxerek ellen kell harcolniok, hanem a Nis tábornok parancsnoksága alatt levő rendes kínai hadsereg ellen is, amelyet eredetileg a boxerek ellen küldtek ki és amelynek száma 90.000-re tehető. Ez a hadsereg Mauser-puskával, Krupp és Nordenskjöld-ágyúkkal van felfegyverkezve. Ehhez járul még az is, hogy Tiencin és Peking között a vidék moosaras, az utak rosszak. Az európaiaknak legalább 50.000 emberre volna szükségük, hogy Peking ellen előre nyomulhassanak és most mindössze 20.000 emberrel rendelkeznek, lovaság, szállító eszközök, eleség és lővőszerek nélkül.

(Rémes hírek.)

Sanghai, július 5.

Azt jelentik, hogy három kínai szolga, akik pekingi idegeneknél voltak szolgálatban, megszöktek a fővárosból és azt beszélik, hogy az összes idegenek, számra nézve körülbelül ezren, 400 katonával, 100 kínai vámbívalonokkal, asszonyokkal és gyermekekkel egyetemben az angol követségen voltak, amíg lővőszerük és eleségük el nem fogyott. Azután a kínaiak elhamvasztották a követséget és az összes idegeneket megölték. Hire jár, hogy Kvang-Szu császárt és Cu-Hsi övegy császárnét megmérgezték.

(A csataterükről.)

Hamburg, július 5.

Bendemann altengernagy táviratot küldött ide, amelyben azt jelenti, hogy a Gefion hadihajó legénységében, amely a német követség megvédelmezésére Pekingbe bevonult, a többi között három hamburgi fiú is elesett. Kettő közülük övegy anyjukat tartották el.

Róma, július 5.

Lin-Fang mellett az olaszok egy altisztet, egy kúrtost és három tüzért veszítettek el; ezenkívül tizen megsebesültek. Az olaszok Tiencinnél sokkal több embert veszítettek el.

(Alexejev jelentései.)

Pétervár, július 5.

Alexejev altengernagy Port-Arthurból e hó 1-éről a következő táviratot küldte a vezérkar főnökének: Junius 30-án Pekingből a következő szavahibet jelentés érkezett Takuba junius 23-iki kelettel: A német követséget a cungli-jámenben kínai katonák megölték. A követ a cungli-jámenben halt meg. Az orosz követség háza félig el van pusztítva. A többi követséget elhamvasztották, kivéve az angolt, a franciát és a németet, amelyeken az összes európai partraszállt csapatok összegyűltek. Ezeket a követségeket boxerek tartják körülzárva. A bennlévők kezdik érezni az eleség hiányát. A helyzet válságos. Sürögő segítségre van szükség. Pekingben körülbelül 30.000 főnyi katonaságot vonnak össze.

Pétervár, július 5.

Alexejev altengernagy Takuból a következő táviratot küldte a hadügyminiszternek junius 30-iki kelettel: Stössel tábornok a következő részleteket jelenti: Junius 27-én reggel 5 órától kezdve egy szotnyával (lovasszázad) és két golyószórával rekognoskáltam a keleti arzenáltól északra eső vidéket. Miután egy versznyt szaladtunk, erős ágyutüz fogadott. Erre négy századdal, amelyek a vasuti vonalát előrenyomultak, földeríttem az ellenségől megszállott egész vidéket, midőn egyszerre a tölteseken két ágyut vettem észre. Miután partraszálló csapatokért küldtem, a második üteg és egy angol ágyú megkezdte a lövöldözést, amelyet az ellenség a töltesekről szakadailanul viszonzott. Délután 3¼ órakor három oszloppal végzett rohammal bevettük az arzenált. Halottjaink száma 6. Rasimov ezredos és 45 ember, továbbá két ló megsebesült. A harcban az egész csapat vett részt a tengerészeti partraszálló századon kívül.

Pétervár, július 5.

Alexejev altengernagy jelenti e hó 1-éről: Junius 28-án Takuba tértek vissza a partraszálló csapatok, amelyek Csatin másodosztályú százados parancsnoksága alatt Seymour tengernagy csapatához tartoztak. Seymour csapata, amely 2100 emberből, köztük 312 oroszból állott, junius 8-án Tiencinbe ment és vasuton Langtang állomásig jutott, ahol a boxerek folytonos támadásai ellenére a vasutat javították. Junius 15-én az orosz század résztvett abban a harcban, amelyben az európaiak kiszabadították a vasut védelmére hátrahagyott angolokat. Junius 18-án intézkét a kínai rendes lovascsapatok az európaiak ellen az első támadást, amelyet az oroszok és a németek visszavertek, miközben sok ágyut és zászlót ejtettek zsákmányul. Azután elhatározta Seymour, hogy visszavonul a part felé, mert a vasut el volt pusztítva. Junius 23-ikán harcban elfoglaltuk a szigui arzenált, ahol sok ágyut és fegyvert találtunk. Itt elsáncolták magukat a csapatok. A kínai csapatok két támadást intéztek ellenünk, de visszavertük őket. Junius 26-ikán a 12. ezrednek egy zászlóalja Srinszkij alezredes parancsnoksága alatt megszabadította Seymour tengernagyot. Az arzenál és a hadkészletek elpusztítottak. Mindössze egy német és egy amerikai tiszt és 54 legény esett el a nemzetközi csapatból. Megsebesült 24 tiszt és 228 legény. Az elesettek között volt 10 orosz katonaság, a sebesültek között négy orosz tiszt és 22 matróz.

(Dél-Khina.)

London, július 5.

A lapok egy tegnap kelt sanghaji táviratot közölnek, amely szerint Tuan herceg rendeletet bocsátott ki, amely a déli tartományok alkirályait utasítja, hogy gyűjtsék össze a kínai déli flottát és támadják meg a Sanghaiban levő idegen hajókat.

A Daily News jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: A nankingi alkirály kiáltványt bocsátott ki, amely a boxereket rablóknak nyilvánítja és elrendeli, hogy a békebonókat rögtön fejezzék le.

(Gyanus alkirályok.)

London, július 5.

Egy sanghaji távirat úgy látszik, teljes joggal és a lappal figyelmeztet a dél-kínai kerületek alkirályainak gyanus és kétszínű viselkedésére. Ezek az alkirályok a táviró és a futárok által folytonos és zavartalan összeköttetésben vannak Pekinggel és mindenről tudomással van, ami a kínai fővárosban történik, de az európaiakat nem értesítik róla. Mihelyt ezek az alkirályok kellő biztonságban fogják magukat érezni, azonnal meg fogják kezdeni az idegenek megszárlását Sanghaiban, Kantonban és Hongkongban.

Sanghai, július 5.

A nankingi alkirály annak a dokumentálására, hogy jó egyetértésben van az európaiakkal, abba-

hagyta az ágyuk fölállítását a Jangos mentén levő erődökben és beszüntetett minden hadikészülődést, amely az idegenek ellen irányul. Hír szerint az alkirály vonakodott Lipenghinget északon csapataival támogatni. Lipenghing csak 300 katonával indult el Nankingból és a nagy csatorna mentén nyomul előre. Nem valószínű, hogy gyorsan juthatna előre.

(Japán előtérben.)

London, július 5.

A lapok azt kívánják, hogy adják meg a még szükséges diplomáciai biztosítékokat, hogy Japán akkora haderőt mozgósítson, amennyi rendelkezésére áll és, ha még nem késő, a pekingi európaiak fölkoncolását megakadályozza. A lapok egyidejűleg arra a nagy felelősségre utalnak, amelyet minden hatalmasság magára vállal, ha netalán tárolban fekvő okokból megakadályozza Peking gyors fölmentését.

(Az osztrák-magyar követség.)

Bécs, július 5.

A Zenta hadihajóról jelentik: Egy Pekingből érkezett futár azt mondja, hogy az osztrák-magyar követség valószínűleg elpusztult. A csapatok az angol követségen vannak összegyűjtve, a hol a kínaiak ágyúzzák őket. Egy német csapat megszállva tartja a város egyik kapuját. Eleség és lővőszerek nagyon kevés van. A fölmentés egyelőre lehetetlen. Az Oregon amerikai hadihajót még nem szabadították ki. Bendemann német altengernagy személyesen gratulált a Zenta csapatának Taku bevételénél tanusított vitéz magatartásáért.

(A hatalmak.)

Berlin, július 5.

Az első hajórajnak második hadosztálya császári rendeletre haladéktalanul vissza fog térni Kiebe. A kínai vízeken levő német hajóraj főparancsnokává Giessler ellentengernagyot nevezték ki.

Bülow gróf külügyminiszter Wilhelmshafenből ideérkezett.

Brunsbüttelkoog, július 5.

Vilmos császár tegnap este féltizenkettőkor a Hohenzollern jaktal ideérkezett.

A császár, aki az éjszakát a Hohenzollern yachton Brunsbüttel mellett töltötte, ma itt marad és megszemléli a Deutschland gyorsgőzöst. A császár holnap akar Kiebe érkezni.

Berlin, július 5.

Szögyény-Marich László osztrák-magyar nagykövet kormánya nevében mély fölhaborodását fejezte ki a német kormánynak báró Ketteler német követ meggyilkolásán s egyzersmind legfájdalmasabb részvételének adott kifejezést, amire a német kormány meleg köszönettel válaszolt.

(Nincs háború.)

New York, július 4.

A New York Herald jelenti Washingtonból: Hay külügyminiszter táviratilag nyilatkozatot küldött az Európában és Japánban levő amerikai nagyköveteknek és követeknek, azzal az utasítással, hogy ezt a nyilatkozatot mutassák be azoknak a kormányoknak, amelyeknél akkreditálva vannak. A nyilatkozat a következő pontokat foglalja magában:

Az Egyesült-Államok kormánya nem ismeri el, hogy Kínában hadi állapot van. Az Egyesült-Államok nem azért küldtek ki csapatokat és hajókat, hogy Khina ellen hadat viseljenek, hanem azért, hogy az amerikai alattvalókat és érdekeiket megvédjék, a rendet ismét helyreállítsák és fönntartsák és a nyugalom helyreálltával ismét elvonuljanak.

Kínai képviseletünk.

Dr. Rosthorn Artur, a pekingi osztrák-magyar követség vezetője bécsi származású; atyja iparfelügyelő volt, aki maga terelte fia nevelését abba az irányba, amely őt ilyen magas állásba vitte. Fiatal korában szépirodalommal is foglalkozott, majd kedvet kapott a filológiai tanulmányokhoz és e célból Oxfordba ment az egyetemre. Itt az indus és kínai nyelvek tanulására is adta magát és aránylag rövid idő alatt tökéletesen megtanulta és írásban ezt a két nyelvet.

Khinába huszonkétéves korában ment ki első ízben és itt pártfogónak, dr. Scheyrnak és a vámbívali főnökének, Sir Robert Hartnak támogatásával kínai szolgálatba lépett. Megismerte a nevezetesebb városokat és az ország belsejébe tett hosszabb utazásai alkalmával olyan becses adatokat gyűjtött, amelyeket később nagy művekben dolgozott fel.

Később megrongált egészségének helyreállítására visszatért Európába és rövid idő alatt meza-

reze Liposében a filozófiai doktorátust. Az utóbb szerencsétlenül járt Haas pekingi osztrák-magyar főkonzul hívására, aki ismerte Rosthorn hatalmas tudását, munkaerőjét, képességét, még egyszerű visszalért kínai szolgálatba, migem sikerült a külügy-miniszter figyelmét a nagylehetségű férfinak irányítani. Gróf Góluhoszki tényleg kinevezte őt titkári címmel követségi attasévá. Báró Csikan követ mellett fényesen megállta helyét és legutóbb az ő távollétében is erősen védelmezte a monarchia érdekeit.

Dr. Rosthorn négy év előtt vette el dr. Pichler bécsi fogorvos leányát; mindketten élénk levelezésben állottak bécsi ismerőseikkel, de ez év április vége óta nem adtak hírt magukról. Elképzelhető tehát, hogy hozzátartozóik a legkomolyabban aggódnak értük.

A renitens tábornokok.

Budapest, július 5.

(kv.) A Waldeck-Rousseau kormányának tegnapi küzdelmes napja volt. A legizőbb francia kérdésben, amelyet még most is vad szenvedélyek kavarnak föl, határozott sikert aratott. A hadsereg kérdése ez, amely felülkerekedik a világiállításon, a szomszédos világgrézsek zavarain, a hatalmak koncertjének harmoniáján avagy diszsonanciáján s egy-egy fölmerülő eset alkalmából égő csóváként repül belé a nacionalistáknak mindig készen és szárazon tartott puskaporába. Ilyen csóva volt Jamont tábornoknak, a hadsereg főfelügyelőjének lemondása is. S az a negyven szónyi többség, amely a kamara tegnapi ülésén Waldeck-Rousseau diadalát jelentette, nagyon sokat mond. Különösen, ha meggondoljuk, hogy miket híreszteltek a nacionalisták a jelenlegi kormányról. Hogy ellensége a hadseregnek s gyűlöli a vezérkart. S láttuk is, miként tömörültek a kormány ellen a hadsereg kérdéseiben még azok is, akik különben nem voltak ellenségei a kormánynak. Alaposan csalódot Jamont s vele együtt elvtársai, hogy a lemondása feletti interpelláció s az ennek kapcsán támadt vita elsőpri a kormányt.

A kormányának bizalmat szavazó negyven főnyi többség kétszeresen számít ebben a kérdésben. Mert megtörtént a nagy csoda; a Waldeck-Rousseau minisztérium már közel másfél év óta viszi a francia ügyeket. Hosszu időszerű a sűrűn váltakozó francia kormányzat történetében.

Micsoda lázas képet mutat az elmúlt néhány hét története is. Lemond Gallifet, a hadügy-miniszter, utána Delanne, a vezérkar főnöke s most követi Jamont, a hadsereg főfelügyelője. És minő szerves összefüggés mutatkozik a lemondások sorozatában! Mint a sorjában felállított kártyák elsőjének érintésére a kártyavár, úgy omlik össze gyors egymásutánban a francia revanche-eszme minden oszlópa. A nemzet legjobbjai, a milliók által óhajtott jövőendő reménysegei ennek el egymásután a politikai harcmezőn és hagynak oda minden dicsőséget és duzogva vonulnak a nacionalisták táborába véstjósító kiáltásokkal. Valamennyi közt leginkább megdöbbenő Jamont jóslata, aki azt állítja, hogy a vezérkar szolgálati ágaiban való gyakori ingadozás lehetetlenné teszi a hadviselést. Valóságos bomba ez a revanche eszményében reménykedők táborába.

De az állam gépezete azért forog tovább. Pendezee, a vezérkar új főnöke és Brugère tábornok, Jamont utóda már elfoglalták állásaikat s a fellobbant tűz ismét elszunnyad majd egy időre, amíg egy újabb csoda föl nem éleszti.

Páris, július 5.

A nacionalista sajtó Jamont tábornok lemondása miatt hevesen megtámadja a kormányt, különösen a hadügyminisztert és azt mondja, hogy a hadsereg elképedve fog tudomást venni Jamont távozásáról, aki mindenkor teljes bizalmát élvezte. Éppen most, mikor a politikai szemhatár olyan fenyegetően alakul, a legrosszabbtól kell tartani a hadvezetőség dezorganizációja miatt. A republikánus és a radikális lapok föltétlenül elismeréssel adóznak a hadügyminiszter energiájának és azt mondják, hogy Jamont távozását éppenséggel nem kell sajnálni. Jamont nagyon kétséges republikánus volt. Azonkívül Jamont távozása utját egyengeti a tábornoki kar oly gyakran kívánt megújításának.

Páris, július 5.

A nacionalisták magukon kívül vannak Jamont tábornok elbocsátása miatt. Jamont Mercier barátja és a rennesi pörben nagy szerepet játszott. A nacionalisták az új főfelügyelőt, Brugère tábornokot gyalázással illetik. Így az Eclair azt írja, hogy Jamont a hadsereg szemében a hadvezér típusa volt, míg ellenben Brugèrenek sem szolgálata, sem katonai tekintélye, sem érdeme nincsen: politikai tábornok, a szó legrosszabb értelmében.

Páris, július 5.

A kamara jóváhagyta a szenátus által tett változásokkal a gyarmati hadsereg szervezéséről szóló javaslatot, s ezzel a javaslatot végérvényesen elfogadták.

A szenátusban Franck Chauveau Delanne és Jamont tábornokok lemondása tárgyában interpellált és napirendet terjesztett elő, amely szerint a szenátus ez intézkedés felelt, amely a hadsereget dezorganizálja, sajnálkozását fejezi ki.

Waldeck-Rousseau miniszterelnök kijelenti, hogy a hadügyminiszternek jogában volt bizonyos vezérkari tábornokot áthelyezni. Nincs olyan szabály, hogy a vezérkar főnöke nem áll a hadügyminisztérium hatósága alatt, mert mindig az övé kell, hogy legyen az utolsó szó. (Tetszés a baloldalon.) A miniszterelnök nem hiszi, hogy az ország két irodai főnök áthelyezése miatt izgalomba jöhetne, de megtörténhetné ez ama gyalázatos tanácsok következtében, amiket a hadseregnek adnak és különösen ama könnyelműség folytán, amivel a tanácsokat követik. (Tetszés balról.)

Waldeck-Rousseau megjegyzi, hogy nem lehet a kormány, amely Delanne lemondását annak idején nem fogadta el, a vezérkarban való ingatlanság miatt mindig szemrehányást tenni. Egyébiránt Jamont lemondásának semmi jelentősége sincs, mert ez a tiszt néhány hónap múlva elérí a korhatárt. A kormány új generalissimusnak egy fiatal tábornokot választott. (Mozgás különböző padokon. Egyes tiltakozó felkiáltások.) Waldeck-Rousseau azzal folytatja beszédét, hogy Brugère tábornoknak a katonaság szemében csupán az az egy hibája van, hogy a hazát épp úgy tiszteli mint az intézményeket. Azért halmozák el sértésekkel.

Waldeck-Rousseau hozzá teszi, hogy nem az a céljuk, hogy a hadsereget védelmezzék, hanem az, hogy arra befolyást biztosítsanak maguknak és erre minden eszközt felhasználjanak. A helyett, hogy olyan sokat beszélnek a hadseregről, jobb lenne, ha dolgoznának érte, ha foglalkoznának a szükségleteivel és ha arra törekednének, hogy ez a hadsereg az első legyen a kontinensen. Mi végrehajtjuk feladatunkat, — így végzi a miniszterelnök, — amaz akadályok dacára, melyeket naponta lábunk elé vetnek, és meg fogjuk mutatni, hogy mi nem tartozunk azok közé, akiket megfélemlíteni vagy elbátortalanítani lehetne. (Hosszantartó viharos tetszés.)

A szenátus ezután 161 szóval 91 ellenében elfogadta Morellet napirend-javaslatát, amely szerint a szenátus a kormány kijelentéseit és elhatározásait helyesli, továbbá 153 szóval 90 ellenében elhatározta a szenátus, hogy Waldeck-Rousseau beszéde *rajragaszokon közzététessék*.

Erre az ülést berekesztették.

HIREK.

Az Océán.

Császári szó kiáltja a világra

Az Océán zengő dicséretét;
Csatákra hív a harcok harsonája,
Hadihajók röplenek szerteszét.

Fehér testük madárként száll az áron,
Rajt' hadi rendben ágyuk, ezredek;
Órszem vigyáz fönn az árbockosáron,
A gyors szellőben zászlók lengenek.

S hogy vész a nap, a tündöklő vizekre
Csillagtűzben leszáll a nyári est,
Az ör némán néz el a végtelenbe;
Az Océán halkán mormolni kezd:

— Hellasz gályáit épp így hordta hátam,
Rajtam kelt útra a hispan sereg . . .
Hol van ma Hellasz? Elmerült az árban,
Eltűntek mind a hősi nemzetek!

Hiába zeng a császári hadikürtje,
Hiába forr az ifjú, hősi vér,
Támadjon bár föl a világ körülte,
Minden forrongás egykor véget ér!

Népek romlása, országok csatája,
Az én időmnek pillanat csupán,
Feltűnnek és lebuknak ők az árba,
S mint régidőkben: esőnd lesz azután.

Népek kapuján hullám nem kopogtat,
Ágyus hajók nem szállnak el reám,
A hátamon csak szabad szél bolyonghat,
Nem lesz már Föld, de lesz még Océán!

Rasztor Árpád.

Budapest, július 5.

— EUDAPESTI NAPLÓ. Junius 30-án új előfizetést nyit a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgálaton szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztassanak tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásától akkor se visszaradni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajtna lenni kedves közönségével.

— Személyi hírek. Lobkovicz Rezső herceg hadtestparancsnok ma este csapatsemlére Pécsre érkezett. — József főherceg július 12-én a honvédség szendiházi Estékre érkezett. — Rák György főrendiházi tag Párisból, ahol az iparművészeti csoport elrendezését vezette és mint a szobrászati zsűri alelnöke működött, néhány napi tartózkodásra Budapestre érkezett.

— Az olasz trónörökös Stambulban. Megerősítik azt a hírt, hogy a nápolyi herceg és neje legközelebb ellátogat Konstantinápolyba. A hercegi pár, amely inkognitóban saját yachtján az Égei tengeren utazik, meglátogatta Szalonikit és az Athos hegyét. A szultán megbízásából kérdést intéztek az olasz nagykövetséghez a trónörökös fogadása felől, mire a nagykövetség azt válaszolta, hogy a herceg a legszigorubb inkognitóban utazik. Az olasz nagykövetség ma lépéseket tett a portánál a végre, hogy a yachtján engedjék meg, hogy a Dardanellákon átmenjen.

— Kitüntetés. A király Bittó Ernő pozsonyi ítélőtáblai bírónak, saját kérésére lett nyugalmaztatása alkalmából, sok évi sikeres szolgálat elismerésüül, a harmadosztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

— A pápa nyaralása. Rómából jelentik, hogy a pápa orvosának, dr. Laponninak tanácsára kiköltözött a Vatikánban lévő nyári lakásába. Minden reggel bemegy a kis palotába, amely IV. Leó tornyiban van berendezve és a nap legmelegebb óráit ott tölti el. A pápa kocsin hagyja el a vatikáni palotát; utjában titkára, Angei és a nemesi gárda szolgálattevő tisztje kíséri. Utközben ki is száll a kocsiból és gyalogol. Különösen érdeklődik a mezei munka iránt. IV. Leó tornyában a pápa megreggelizik; délután pihen és egy órával napnyugtá előtt visszatér lakószobájába.

— Lónyay Elemérék Brüsszelben. Bécsből táviratozzák nekünk, hogy Lónyay Elemér gróf és neje ma délelőtt az ostendei expressvonattal Brüsszelbe utaztak. A belga király a legközelebbi napokban szintén oda fog érkezni, s akkor előreláthatólag megtörténik a sokszor emlegetett kibékülés apa és leánya közt.

— Szilávy József betegsége. Ma valamivel megnyugtatóbb jelentés érkezett a beteg Szilávy József koronáir állapotáról. Az Aranyosmarthoz feladott távirát szerint az agy koronaír állapota súlyos, de remélni lehet a javulást. Tegnap óta jobban érzi magát a beteg és környezetével is beszélgetett.

— A vonatvezető fejedelem. Ferdinánd bolgár fejedelem tudvalevőleg kitanulta a vonatvezetés mesterségét. A fejedelem, ha csak szerét teheti, felszáll a lokomotivra és úgy dirigálja a vonatot, akár csak egy közönséges vezető. Münchenből jelentik, hogy a fejedelem legutóbbi utazásánál is megtette ezt. Mikor a vonat késő éjszaka Salzburgba ért, a fejedelem fehér porköppönyvet vett magára s elhagyta a hálókocsot. Felszállt a lokomotivra s azon utazott egészen Münchenig. Utközben vidáman elbeszélgetett a gépvezetővel, akinek elválaszkor fejedelemi borraivalót adott.

— Fél százados papi jubileum. Nagy-Szalónk ma lelkes ünnepeiték Schönviszner János tátraalji főesperes fél százados lelkeszkedésének a jubileumát. Az ünnepeitnek gróf Csáky Zeno főispán nyújtotta át a Ferenc József-rend lovagkeresztjét. A szép jubileumi ünnepséggel kapcsolatban hivatalbana iktatták Kulman János országgyűlési képviselőt, az új esztergomi főesperes helyettesét.

— **Eugenia excsászárné.** III. Napoleon gyászborulról öszvegyéről szól ez a kis újság. Azt írják róla Párisból, hogy az idén, míg a kiállítás tart, nem megy Párisba, pedig minden évben el szokott oda látogatni, ahol annyi fényes emlék fűződik történelmi szerepléséhez. De hát ki is csodálkozik az agg excsászárné ez elhatározásán. Az a nő, aki a most romba döntött Tuileriák termében a szépség és báj ragyogó pompájában egész Európát látta lábainál, aki királyok és császárok hódotát fogadta, nem nézhetné nyugodtan, amikor ugyanazon a helyen, vagy a szomszédos kázkaban ugyanazok a királyok és államfők vagy utódaik és képviselőik más isteneknek áldoznak. Az excsászárné most a *Thistle* nevű yachtján a szicíliai partok mellett jár és ha onnan Angliába megy, utközben talán ellátogat Párisba is, de csak egy napra, hogy meglátogassa unokanővérét és barátját Mouchy-Murat hercegnőt, aki nemrég fiát veszítette el.

— **Gróf Andrássy Dénes újabb adományai.** Gróf Andrássy Dénes, aki már annyi művészeti és jótékonycélú alapítvánnyal tette tiszteltét nevére, újabbban több szegény sorsu egyházat segített adományával. Erre a nemes célra *Hodinka* Mihályhoz Krasznahorka-Váraljára 20 ezer koronát küldött szétosztás végett. Ugyancsak néhány hót előtt ezt az adományt megelőzőleg a tornai nőegylet részére 2000 koronát, a lemei falusi körjegyzői lakás berendezésére 2000 koronát és a nagy-tornyai görög-kath. templom helyreállítására 2600 koronát küldött.

— **Csetz tábornok levele.** Csetz tábornok, aki *Görgey* Arturral másodmagával képviseli az életben a szabadságharc dicső tábornokait, *sajátkezű levelet* írt haza *Buenos-Aires*-ből június 8-ikán. A levelet *Kuszkó István*hoz, az országos ereklyemúzeum őréhez intézte. Tartalma ez:

Tisztelt kedves Honfitársam és Barátom! Május 9-én kelt kedves sorait vettem, és csak ószinte hálaérzetemet jelenthetem szives soraiért. Ámbár orvosom parancsa szerint nem kellene megpróbálni az írást, még kevésbé az olvasást, ha meg akarom tartani azt a kis szemvilágot, amelyet az operáció által visszanyertem, íme mégis írok. Hiába, édes földim, vén a legény, inkább egy eleven romhoz hasonlít, mint egy elszánt katonához. *Ma töltöm be életem 78-ik évét.* Ószintén mondom, ez tán elég! Eleget láttam, eleget tapasztaltam, elég örömet és levert hangulatot éreztem már, ideje kifáradni... Azért, még úgy hiszem, jobb lesz elvárni a jövő tavaszt és ha akkor életöm csak ugyan elegendő lenne, még tán gondolhatnánk oly messze utra, mint innen Kolozsvárig! Kérem tehát, ne gondoljanak jogaatlanságra, és ottani tartózkodásomra, mert sajnálánál fáradságukat. Már homályosul a szemem, tehát fogadja *Deák* Albert ural szives üdvözléseimet és higgyék örök hívőknek

Csetz János.

Az ereklyemúzeumban nagy örömet okozott, hogy végre ismét sajátkezű levele érkezett az agg tábornoknak. Elhatározták, hogy a generális még élő katonáit felkéri, hogy addig is, míg hazajön, egy gárda vonuljon elébe — arcképekben. Az ereklyemúzeum egy albumba fogja helyezni a megörögedett katonák arcképeit. Így küldi el Amerikába, hadd lássa azoknak vonásait, akik vele együtt a magyar szabadságrért küzdöttek.

— **Aki 18.000.000 ellenségét legyőzi.** Ez az ezerkaru férfiú dr. Carl Lueger, Bécs polgármestere. Ő a bécsi városháza dísztermében ma tette le az esküt, mint Bécs városának legifjabb díszpolgára. Az eskütétel nagy ünnepséggel ment végbe. Valamennyi klerikális és antisemita egyesület képviselője volt. Lueger beszédet mondott, amelyben a többi közt kijelentette, hogy mint díszpolgár is a régi Lueger marad és folytatni fogja agitációját; reméli, hogy valamennyi ellenségét le fogja győzni és csak akkor fog igazi diadalünnepet ülni, ha már egyetlen ellensége sem lesz sem a birodalomban, sem a tartományban, sem a városban. Nos hát kemény munkára van kitéve. Nem szöve a ausztriai ellenfeleiről, előbb *tizennyolc millió magyart kell fölfalnia.* Ez mégis sok egy rövidke emberéletre.

— **Mentő-kongresszus Párisban.** A párisi világiállás nagy kongresszusi pavillonjában július 16-án kezdődik a nemzetközi mentő-kongresszus, amely két napig tart. A kongresszuson a budapesti mentő-egyesület is képviselteti magát.

— **A F. M. K. E. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület** az idén *Zólyomban*, a Felvidék ez örvendésben fejlődő és magyarosodó városában tartja közgyűlését. A város polgárrága máris nagyban készülődik, hogy méltóan fogadhasa vendégeit. A képviselőtestület, *Skróvina* Mátyas polgármester elnökele alatt, egy nagy rendezőbizottság alakult, külön-külön albizottságokkal, az ünnep rendezésére, a beszállásolásra, a város díszítésre és a vigalmakra. Zólyom városa meg fogja hívni a közgyűlésre a kormány összes tagjait, az államtitkárokat, a vármegye országgyűlési képviselőit és a fővárosi sajtót.

— **Házasság.** Krámer J. Borsod-Lakról eljegyezte *Biehler* Adolf fiúkei kereskedő leányát, *Marika* kisasszonyt.

— **Golchowski és Darányi Párisban.** Párisból telegrafálják: Gróf *Golchowski* külügyminiszter, *Darányi* földmívelésügyi miniszter, nemeskéri *Kiss Pál* államtitkár és *Lukács* kormánybiztos társaságában ma délelőtti másfél óra hosszat időztek a mezőgazdasági kiállítás magyar osztályában és feltűnő gazdagságát, izlése rendezését nagyon megdicsérték. A *külügyminiszter* pénteken neje társaságában a magyar pavillont és a többi magyar kiállítási csoportot nézi meg. *Loubet* köztársasági elnök csütörtökön délelőtti meglátogatja a magyar szövőipari kiállítást, ahol az *Isabella* főhercegnő védnöksége alatt működő pozsonyvidéki háziipar-egyesület remek hímzéseinek kiállítva, amelyeknek a zsűri a Grand Prix-t ítélte oda. *Dupuy* földmívelési miniszter ma dejeuner-t adott a mezőgazdasági kongresszus magyar tagjai részére. Ez az első lakoma, amelyet a kongresszus alkalmából rendeztek. A dejeuneren jelen voltak *Darányi* miniszter, *Kiss* államtitkár, *Károlyi* Sándor, *Zselénszky* Róbert és *Maidl*th grófok, *Lukács* Béla kormánybiztos, *Kazy* József osztálytanácsos, *Koós* Jenő és *György* Loránt titkárok. Francia vendégei voltak: *Millierand* kereskedelmi miniszter, *Méline* és *Ribot* volt miniszterelnök, *Frederic Passy*, *Arago* nejevel és mások. *Darányi* Ignác földmívelési miniszter szombatra *Wolkenstein* osztrák-magyar nagykövethoz hivatalos, vasárnap este pedig visszautazik Budapestre.

— **Ös-Budavára veszélyben.** Ilyenkor a kánikulai melegben tűnik csak ki, mennyire szegény szórakozást is nyújtanak. A budai fenséges vidéket nem járhatja esténként a fáradt pesti. Távol is esik és szórakozást sem nyújt. Az egyetlen hely, ahol esténként a fővárosi ember üdülihet és szórakozhatik, az *Ös-Budavára*. Hogy ilyen szórakozó helyre nagy szükség van Budapesten, azt vita nélkül elismeri mindenki, aki esténként azon tőri a fejét, hova mehetne *Ös-Budavár*án kívül szórakozni. Most ezt a helyet is a pusztulás veszélye fenyegeti. És nem is az érdeklődés hiánya teszi tönkre. Az a tengorsok illeték fogja a kapuit bezárni, amelylyel a főváros folytonosan sújtja. Ez az illeték a sablon mértékén növekszik. Azokkal a szempontokkal, amelyek a paragrafusokon kívül esnek, a fővárosi tanács nem törődik, ami nem teljesen méltányos dolog. Sem a fővárosi közönséggel, sem pedig a vállalatnál szemben, amely eddig már 120.000 forintot fizetett illetékképp a fővárosnak. Mindenütt, ahol ilyen vállalat van, a legmesszebb menő támogatásban részesíti a hatóság. Nálunk meg tönkretesz. Legutóbb a párisi kiállítással egyidőben épült a *View-Paris*, amelyet *Loubet* köztársasági elnök a minisztérium összes tagjainak jelenlétében nagy ünnepségek közben nyitotta meg. Bécsben a *Venedig in Wien* igazgatója ahhoz a felekezethez tartozik, amelyről *Lueger* ur sohasem szokott szelid szavakkal nyilatkozni, mégis mindenképpen támogatja. Ugyanígy történik ez a kopenhágai *Tivoli*-val. Kívánatosnak, sőt szükségesnek látjuk, hogy ezen a mostani állapotban a főváros tanácsa változtasson. Mert lehet, hogy nem törődik *Ös-Budavára* sorsával, de a közönség érdekében mindenképpen rosszaljak az agyonlítettkezést, amelynek nyomán megtörténhetik, hogy éppen a legforróbb időszakban bezáródik *Ös-Budavára*. Azt pedig még a főváros tanácsa sem tudja majd megmondani, hogy hova menjen aztán a fővárosi ember szórakozni.

— **Tolvajok a Gutenberg-ünnepen.** Mainzban tudvalevőleg a múlt hónap 25-ikén tartották meg a Gutenberg-ünnepet, amelyen temérdek lopás, zsebtolvajlás és betörés történt. A mainzi rendőrség ezekről a bűntettekről öt ívet értesített küldött a budapesti főkapitányságnak. A fontosabb esetek a következők:

I. Elloptak 640—650 márka készpénzt s vagy 50.000 márkányi értékpapírt. A károsult ezer márka jutalmat ad a betörő kézrekerítőjének. II. Ellopták egy vendéglő minden elűst evőkézfétét, azonkívül az ott lévő órákat és ékszereket. III. 450 márkát és egy láncot. IV. Elloptak egy ceskét 70 dollárról, amelyen *Wilder* A. *William* név olvasható. V. Elloptak egy pénzárcaot, melyben 300 márka és egy 50 sterlinges cesk volt *Turgel* Miklós névre. Azonkívül kisebb-nagyobb betörés és zsebmetszésről számol be a jelentés, amely megemlíti, hogy a tőmérdek eset bünszerzője egy ismeretlen 28—30 éves férfi, aki 173 centiméter magas, haja és bajusza sötétszürkő, fekete ruhát és világos nyakkendőt hord. A mi rendőrségünk keresi a tolvajt, mert nem lehetetlen, hogy Budapestre szökött.

— **Halálozás.** Dr. *Nyáry* Sándor műegyetemi magántanár, az Országos Képtár örök, súlyos csapás érte. Felesége, születési *Herzfelder* Marika, hosszas szenvedés után tegnap este svabhegyi nyaralójában meghalt. A meghaldogultat péntek délután öt órákor temetik a kerepesi-úti temető halottas hazából.

Zsarnay Gyözőné születési *Soldos* Amália, *Zsarnay* Gyöző rendőrtanácsos, az államrendőrség bünygyi osztálya vezetőjének felesége tegnap este Budafokon, ahol látogatónak volt, hirtelen rosszul lett és meghalt. Halottastét Miskolcra viszik s az ottani családi sírbaoltban helyezik örök nyugalomra.

Weisz Adolf dombovári kereskedő leánya, *Weisz* Janka tegnap meghalt tizenegy éves korában.

— **Elűteltett rózsafácskák.** Valamikor régen, vagy négy esztendővel ezelőtt a szegedi államfogházban három híres név került össze: *Ratiu*, *Lukács* és *Coroianu*. Akkor egy kis időre, mintha a martírság fájdalom glóriája övezte volna ezt a három nevet, a három buzgó agitátor legalább nagyon szerette volna, ha tőviskononát lát a világ a homlokuk körül. Hanem a dicsőségük csakhamar szerte foszlott, az államfogház kapui kinyíltak előttük és ők a feledékenység homályába merültek idősk múltán. És most több év után újra feltűnik a három hírhedt név. Annak idején ott benn a fogházban a mártírságban tepsedők onyhülést kerestek. Tekintetükkel a természet felé fordultak, a természethez, amelynek végtelen pázsitjai és terei elzárultak előlük. Oda plántáltak hát a maguk kis szűk világába. És *Lukács* ültetett egy cseresznyefát, *Coroianu* egy kőrtőfát, *Ratiu* pedig rózsafát. Nem is egyet, hanem kettőt mindjárt. Jobbról kinyílt a fehér rózsá, balról a vépiros rózsá. Hanem a fák gyümölcsöt ők hárman nem szakaszthatták. Mert monni kellett. Busan bucsuztak el bizonyára kis fácskáiktól, tán könnyeik is hullottak. Azóta évek múltak s az élet bármily viharos, ők nem feledkeztek meg a kis fácskákról. Bizony sokszor gondolhattak rájuk és merengve susoghatták:

— Szép kis fácskák, drága kis fácskák, de ott hagyunk benneteket egyszerre. De hűtlenek mi nem voltunk, úgy szakítottak el bennünket tőletek. Mi úgy hittük, hogy hirtelen, dicsőségben együtt növekedünk meg...

Bizony ők nem feledkeztek meg a kis fácskákról. Most meg is tudták az emberek, hogy őrzik az emléküket. *Ratiu* siratja a fácskáit és kéri szépen, küldjenek a rózsatókról, amiket ő ültetett, néhány szerény rózsaszálat... Régen volt, hogy lármáztak, kavargást csináltak maguk körül ezek az emberek, azóta nagyon elcsöndösödtek. Talán már egészen jó emberek is lettek, hisz virágra, rózsára emlékeznek, bánatos költészettel, esőndés lemondással...

— **Turgenjev és Zóla.** A hírneves orosz író, *Turgenjev* Ivánt szokott barátság fűzte *Zóla* Emilhez, akivel sűrű levelezést is folytatott. Ebből a levelezésből most egy olasz újság, a *Semja*, néhány mutatványt közöl, amelyek közül a legérdekesebbet alább észerszint fordításban adjuk:

Saszi, 1874. május 17.

Kedves Zóla! Ha a keze ügyébe kerül egy atlasz, keresse meg benne Oroszország térképét és huzzon azon az újjával egy egyenes vonalat Moszkvától a Fekete-tengerig. Ezen a vonalon éjszakra *Orel* városától egy kis helységet lát, *Mzensk*. Tíz kilométernyire *Mzensk*től van az én falucsukam, *Saszi*. Itt élek csendesen, magányosan, mélabusban, elzárkózva a világtól. Ha dolgozhatnék még, akkor hosszabb ideig maradok itt, ellenben hat hét múlva *Karlsbad*ba megyek és onnét *Páris*ba, ahol előre örvendek önt viszonlatlathatni. És most beszéljünk az üzletről. Pétervárot meggyőződtem róla, hogy a nemzetközi törvényhozásnak nincsen intézkedése, melynek alapján az ön *Plasant* bevétel című munkájának az utannomását itt meg lehetne akadályozni. A regényem eddig még nem jelent meg fordításban, mert a *Wjesznik* *Jenovip* kiadója, akiről már írtam önnek, attól tart, hogy már megélezték. Különbösen hajlandó volna önnek harminc rubelt fizetni iventki. Minthogy ezenfelül a fordítót is ki kell elégtennie, azt hiszem elfogadhatja az ajánlatot. *Flaubert* a *Svajcoba* utazott a *Rigire*. Az orosz közönség nem nagyon érdeklődik munkái iránt, talán mert a cenzura nem kobozta el őket. De ezt ne mondja meg neki! Viszonlatásra. Jó egészséget és jó kedvet kívánok és maradjon a viszonlatásig iorró baráti kézszerítással

Turgenjev.

U. i. A franciaországi politika kezd mulatni. Turgenjev legközelebbi, *Zólahoz* intézett levele már *Karlsbad*ban kelt 1874. augusztus 11-én. Az orosz költő arra kéri benne francia írótlársát, hogy küldje sietősen Oroszországnak kéziratát, mert *károsny táján az orosz szedők egytől-egyig mind részegek.*

— **Újabb katasztrófa New Yorkban.** A hobokeni katasztrófa okai még nincsenek is kiderítve s már is újabb nagy szerencsétlenség híre érkezik New Yorkból. New York egyik külvárosában, *Takomasban* egy *Trolley*-kocsi kiskilott és 120 lábnyi mélységre lezuhant. *Harmincöt* utas életét veszítette, azonkívül vagy huszan megsebesültek, a fele oly súlyosan, hogy felépülésükhez nincsen remény. A halottak közt sok asszony és gyermek van.

— **A Légymányos titka.** Emittettük, hogy a *Légymányoson*, a promontori-ut mentén tegnapelőtt egy teljesen meztelen férfit találtak az árookban, eszméletlen állapotban. A szerencsétlent bevitték a *Rókus-kórház*ba, ahol azonban még mindaddig nem lehetett kihallgatni, mert beszállás óta egy pillanatra sem tért magához s az orvosok minden kísérlete hiábavalónak bizonyult, hogy eszméletére térítsék. Az esetet így még mindig homály borítja s a rendőrség is hiába keresi a nyitját a dolognak.

— **Eckmann.** Oh azok a párisi nacionalisták! Azzal szerzik hűveiket, hogy náluk jobban senki sem gyűlöli a németet és minden pereben készek fegyvert ragadni a revanche eszméjéért és — íme ez a sovíniszta nép egyszerűen majmolja a németeket. Onnan szedte magába antisemita hajlandóságait és a Heine-hajsa mintájára most sárral dobálja *Emile Eckmann* emléket, aki *Chatriannal* szövetségbe oly szép helyet biztosított magának a francia széplitteratúrban. A kitűnő regényírónak szobrot akarnak emelni tisztelői és ez nem tetszik a nacionalistáknak. Hát mi a bűne Eckmannnak, hogy *Chatrian* helyett most *Heinével* kerülje társaságba. Először is az, hogy tekintélyes vagyonát unokahúgára hagyta, aki egy déleleg német katonatiszthez ment férjhez és másodsor az, hogy sok regényében gunyút úz a háborúból. Ugynevezett nemzeti regényeiben azt az álláspontot képviseli, hogy a háború dörösz és ostobán cselekszik az, aki a harctérre viszi a fejét, amikor olyan nyugodtan otthon ülhetne az ember és ringathatná kis magzatát. A „*Madame Therese*”-ben például egy szelidlelkű, melancholikus hölgytől azt kívánják a katonák, hogy vezesse őket rohamra. Az özvegy asszony megragadja a zászlót, élére áll a csapatnak és az ellenség megadja magát. Ilyen esetelével járul föl a nacionalista sajtó, ártatlan időtöltés és gyerekjáték volna a háború. A bölcsesség vége tehát az, hogy Eckmann nem érdemli meg a szobrot.

— **Két zeneszerző.** Két zeneszerző jutott a napokban szomorú sorsra: *Jaitelész Ignác* és *Bachó István*, a budapesti honvédenekar népszerű karmestere. Megőrültek mind a ketten. *Jaitelész* nagyon ismert alakja volt a fővárosnak több évizeden át. Egy prágai orgonamester fia volt, de már tizenhat éves korában Pestre került és csakhamar magyar ember lett testestől-lelkétől. Sok magyar népdalt is írt, amelyek közül a *Kerekes András*, a *Fekete szem éjszakája*, az *Esik eső* stb. nagy népszerűsége verődtek. Szerencsétlenségére már körülbelül husz esztendője veszélyes szembajba esett és noha megoperálták, sohasem nyerte vissza tökéletesen a szemvilágát. Így a nagyteljesű zongoraművész leckeadásra szorult, elkeseredett és mint a legutóbb, akiknek a lelkét a mult dicsősége nyomja, lehe vizébe akarta fojtani bánatát. Állandó alakja lett a csapszékeknek, míg végre a napokban kitört rajta a delirium tremens és a bolygóba vitték.

A másik szerencsétlen zeneszerző: *Bachó István*, fiatal ember, alig harminc éves. Nagyon népszerű lett rövid idő alatt, a közönség mindig tapsal fogadta, mikor az emelvényre lépett. Az asszonyoknál is mesés szerencséje volt, de úgy látszik, az utóbbi időben cserben hagyta. Már régóta sutogták, hogy *Bachó* szerencsétlenül szerelmes és csakugyan napról-napra mélabusabb lett, míg végre tegnapi éjjel elszállították a kaltenleutgebenei gyógyintézetbe. Betegsége szerencsére nem gyógyíthatatlan és így van remény, hogy még újra átvetheti majd a budapesti honvédenekart, mely népszerűségét nem kis részben kitűnő vezetésének köszönheti.

— **Jótékony gyermekbál.** A grődüllői nyaraló ifjuság igen sikerült gyermekbált rendezett, melynek nemcsak erkölcsi sikere, hanem anyagi eredménye is igen szép volt, amennyiben 103 korona 20 fillért juttatott a Gyermekekbarát Egyesületnek. A bál 4 órákor kezdődött és a fiatalok a késő esti órákban is vígan járták a táncot. A mulatság szép sikere főleg *Adler Tivadár* főrendező érdeme. A mulatságnak részt vettek: *Adler Margit*, *Szalai Piroksa* és *Sári*, *Schlezingger Ilka* és *Vilma*, *Szalai Margit* és *Stefike*, *Kozma Nóra* és *Margit*, *Walter Juliska*, *Kobelt Magdolna* és *Matild*, *Follinus Mili*, *Engel Elka*, *Nagy Mici*, *Pollak Elza*, *Blumenfeld Ella* és *Aranka*, *Lakatos Irén*, *Elkán Irén* és *Klárka*, *Werber Irén*, *Koos Ella*, *Klein Lili*, *Kohn Etel*.

— **Tízezer korona a föld alatt.** *Milicevics* Milán szerb állami tanácsosnál *Belgrádban*, mint annak idején jelentették, *Ramitor* Milos nevezetű szolgálja és ennek a szeretője, *Bojanovics Mária* óriási lopást követett el. A belgrádi ren-örés a tolvajokat táviratilag köröztette. *Bojanovics Mária*t ma — mint szabadkai tudósítónk táviratozza — az ottani rend-örés getörtötta. A bűnös leányt, aki szabadkai illetőségű, letartóztatták és vallatóra fogták. Az ello-pott értékek nagy részét meg is találták, körülbelül *tízezer korona értékű ékszer* a föld alatt volt, ahova sok zálogcédlával együtt rejtette el a készpénzt is a hűtlen szolga szeretője.

— **Kellemetlen vendég.** *Balatonfüreden* egy 40—45 éves ember ronitott be *Blaha* Lujza nyaraló-jába és azt követelte a háznépeltől, hogy azonnal ve-zessék *Blahához*. A cselédség az idegennek tudtul adta, hogy *Blaháné* nincs otthon, mire a látogató a cselédekkel megienyegette. Magaviselete annyira ve-zedelmes jellegű volt, hogy osendöröket kellett segítséggül hívni, akik az idegent a laktanyába vitték. Ott konstatálták, hogy az illető egy vidéki gazdag orvos, aki üdülni jött *Balatonfüredre* és ott megőrült.

Betegsége már régebbi keletű lehetett, mert a für-dőben állandóan 50.000 forintot hordott papirba cso-magolva a hóna alatt, s egyre azt hangoztatta, hogy a pénz villaépítésre szükséges. A szerencsétlen em-bert a családja vette gondozásba.

— **Loubet a magyar kiállításán.** Párisból telegrafálta: *Loubet* köztársasági elnök ma délelőtt meglátogatta a kiállítást és első sorban a magyar osztálynak ruházati-, fonó-, szövő- és háziipari kiállítást nézte meg körülmenyesen. A bejáratnál az elnököt *Lukács Béla* kormánybiztos és *Darányi* miniszter fogadták, kikkel *Loubet* barátságosan kezét szorított. A kormánybiztos bemutatta *Rejtő* tanár csoportelnököt, kinek *Loubet* gratulált és kiemelte a csoport csinos rendezését. *Loubet* elnöknek nagyon tetszett az *Izabellaegylet* háziipari himzése, melyeknek pompás rajzait *Izabella* főhercegnő maga applikálta a kiállított tárgyra. *Lukács* kormánybiztosnak arra a megjegyzésére, hogy az *Izabellaegylet* nyerte meg a *grand prixt*, *Loubet* azt válaszolta:

— Nem esodálom, megérdemelte.

A kiállított tárgyak ugy *Loubet*nek, mint kísé-retének *Millrand* kereskedelmi miniszternek, *Picard-nak*, *Delanay*nak stb. rendkívül tetszettek. A kormánybiztosok tagjai közül jelen voltak: *Kazy*, *Náray Aladár*, *Koos* és *Boross Samu*.

— **A Vöröskereszt Komáromban.** Emlékezetes napja volt vasárnap a magyar Vöröskereszt-Egye-sületnek Komáromban. A vármegyei főkválasztmány ugyanis, melynek elnöke *Konkoly Thege Miklósné*, sétahangversenyt rendezett a tiszti kaszinó parkjában, ahol a hangverseny alatt a katonai zenekarok ját-szottak, a tisztikar által díszesen föllállított sátorok-ban pedig a vármegye legelőkelőbb hölgyei pezsgőt, virágot, levelező lapokat, szivarokat árusítottak el a Vöröskereszt-Egyesület javára. A sétahangverseny után *Konkoly Thege Miklós* országgyűlési képviselő, a kaszinó disztermében 150 eredei lényképfőlvétel után bemutatta vetített képekben ugyanazokat a gyö-nyörű képeket, amelyeket a budapesti Urania-színház közönsége is látott már és azokat szellemes előadás-sal kísérete. Tánmulatsággal végződött a kitűnően sikerült este, amelynek brutto bevétele meghaladta a haromezer koronát és a Vörös Kereszt komáromvár-megyei alaptökéjét megkésztézte.

— **Mutató a kánikulából.** Hogy az orosz cár eltűnt a szibériai deportációt, most mindenki szibériai klíma után vágyakozik. Néhány hold hó-avagy jég-mezőnek bizony nagyobb lett volna ma a kelendő-sége, mint minden fagyálnak és málnaszörpnek. Az urak és a hölgyek olyan részvételjes pillantásokat vetettek egymásra, hogy a szenvedő arok láttára még az asztalt is megpuhult. És ennek a keserves dolognak még az árnyoldala is valóságos árnyoldal: 27 fokot mutatott ma árnyékban a hőmérő. Szóval a hőség ellenében mitsem használt a napernyő, a széles kari-májú kalap, a lawn-tennis ruha. Legföljebb holmi miniatűr jégszekrényesekkel ellátot kosztüm javít-hatott volna a helyzetet, de ilyesféle találmányt még eleddig nem kértek szabadalmat egyik patenty-irodától sem. Egyelőre persze még a türés és a szenvedés a mi osztályrésznünk. Nem nyújt vigaszt a meteorologiai intézet jelentése sem. Eső e szerint csupán a tengerparton volt. Az ég többnyire felhőt-len. Az északnyugati részekben ma reggel bősülyedés mutatkozott. A nagy hőség némely helyütt sok kárt okozott a még érlelen gabonaművekben. Tömördek napszurásról érkezik hír a vidékről. Egyedül Nagy-beckerekén eddig hét ember kapott napszurást; egy *Maturinsky Danica* nevű szep serb leányt meg is üt a tüzező nap heve. A bácsmegyei *Kurtics*on két áldo-zata volt a nagy forróságnak: *Vimeszár Józsefné* 26 éves asszony és *Laczkó Róza* 18 éves leány a mezőn dolgozva napszurast kaptak és meghaltak.

— **A temesvári tanszerkiállítás.** *Temesvárról* táviratozzák, hogy a tanszerkiállítás juryje *Beóthy* Zsolt elnöklöte alatt tegnapi itél a kitűnőtelmek fölött, amelyeket *Perényi* Adolf tanár késő este hirdetett ki.

Disszokleveleket nyertek: *Franklin-társulat*, *Athe-naeum*, *Beschner-öntöde*, *Lampel Róbert*, *Lendl Adolf*, *Calderoni*, *Kogutowitz* és *társai*. *Kiss Károly* első magyar irórgy. *Riezler József* Edé és *Themak* Edé temesvári tanár, az utóbbi gyönyörű ésványgyű-teményéért. *Kivüntető oklevelet* kaptak: a *Sárospatoki* *Irodalmi Kör*, *Stampelt Pozsony*, *Lauffer Budapest*, *Mildner Kassa*. *Müller testvérek* Budapest, a *Gyöny-gyösi Faipar-Társulat*, *Schuller testvérek* Budapest, *Kresik Gyula* Lőse, *Szenássy Béla* Budapest. *Kal-dor Ágost* Szolnok, *Balog Mór* Budapest, *Gamel Alajos* Budapest és *Kálózy* nővérek Budapest.

— **A hőmezővásárhelyi sikkasztások.** Hód-mezővásárhelyen a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya mult kedden hozott itéletet a városi tanács harmadfélves fegyelmi ügyében. A *Szabó* *Sándor* pénztáros által elikkasztott 15.000 korona megtérült, de a *Göbi* *József* városi kamarás által el-ikkasztott 14.000 korona és még 600—1000 korona, amely *Foka* *László* alkaptány kezén tűnt el, fedeze-tet nem nyert és a tiszti főügyész ezért az akkori polgármesterrel, *Baksa* *Lajos*sal szemben, továbbá *Basaa* *Péter* volt főszámvevő. *Pokománu Imre*, *Szék-*

szay Dénes és *Kis Ferenc* tanácsosok és *Nagy Sándor* volt főkapitányval szemben a vagyoni felelősség kimondását hozta javaslatba. A fegyelmi választmány *Banga* *Péter* nyugalmazott főszámvevő ellen monda ki a vagyoni felelősséget, aki a kötelességszerű ellen-örzést nem gyakorolta szabályszerűen; egyuttal eny-hító körülményül vette az akkori szervezet hiányos-ságát, mely a tisztviselők ellenörzését részben illu-zóriussá tette.

— **Öt halott és nyolc sebesült.** Ime egy szo-moru eset annak a megokolására, hogy most már csakugyan hozzá kellene látni a kóboröngányok meg-rendszabályozásához. Egy 12 tagból álló cigánycsop-at, mely hosszabb ideig kóborolt *Torontálmegyében*, át akart menni a *Tiszán*, hogy *Bácsmegyébe* jusson. *Mikor Bunkó* csapatja a kompoz ért, ugyanakkor a tulsó, vagyis a csurgói oldalról hozta a kompoz *Sárközi* *Ferenc* nyolc osaldból álló cigánybandáját, akik *Torontálba* igyekeztek. Ez a két banda pedig elkeseredett ellensége volt egymásnak. Kerülték egymást, ahol csak tudták és most is a *Sár-közi* bandája azért akart *Torontálba* menni, mert meghallották, hogy *Bunkók* a *Bácskába* mennek. *Bunkók*, amint megismerték, hogy a *Sárközi* ban-dája van a kompon, kiszedték a kocsiokból a vas-villákat és a kocsiölösöket és ezekkel fellegyer-kezte várták a *Sárközi*-bandát, mely szintén elkészült az üsseitüközésre. *Mikor* a komp kikötött, a parton a *Bunkó* bandája rárohant a kompra és megkezdő-dött a borzasztó verekedés, amely öt embernek okozta *halálát*, nyolc ember pedig súlyosan megsebesült. A rő-vészek csak akkor tudták szétválasztani a verengző-keket, a mikor több utas érkezett oda és ezek segítsé-gével szétverték a két bandát. A halottak a követke-zők: *Sárközi Lajos*, *Lakatos Mari*, *Szoporka András*, *Bunkó Ferenc* és *Bunkó Mihályné*. Valamennyi ott fekiült szétrosonolt koponyával a *Tiszaparton*, míg a vizsgálóbíró megkezdte. A két bandának épség-ben maradt, de szét futott tagjait most — keresi a csendőrség.

— **A demimonde halála.** *Monte-Carloban* né-hány hét előtt meghalt *Louise* kisasszony, aki évek-kelezelőtt a *Rivierának* legszebb és legelegánsabb demimondeje volt. Nagy számmal voltak tisztelői, akik közül az orléans herceget tüntette ki kegyeivel. Az *Arlescamp*-villában lakott, amelynek pazar beren-dezése elvakította még a *Monte-Carloban* nagy fény-hez és pompához szokot szemeket is. Egyszerre a demimonde elzárkózott. Nem fogadott senkit. *Kolos-torszerű* életet élt. Szívbeteg volt. Tényleg beteg volt, bár nagyon sok kétkedő akadt, aki azt mondta, hogy az lehetetlen, mert a szép *Louisenak* sohasem volt szíve. Amikor örök nyugalomra tért, a villát hi-valatosan lepecsételték, mert nem maradt barátja, rokona. Végrendelete sem. Néhány nap előtt a szom-szédok azt vették észre, hogy a villa egyik ablaka nyitva van. Értesítették a rendőrséget, amely rövid-seen konstatálta, hogy mindent elloptak a villából. Értékpapírjait, ékszerait, butorait, készpénzét, ruháit. *Louise* kisasszonyból nem maradt meg semmi, csak a hirt.

— **Huszezer koronás sikkasztás.** Az *Ujpest-vidéki Takarékpénztárt* egy *Schultz* *Miksa* nevű szolgá-ka 20.000 korona erejéig megkárosította. A szolgát bekiűldték a napokban *Budapestre*, hogy egy csekket váltson be, ő azonban a pénzt elikkasztotta és meg-szökött. A takarékpénztár igazgatósága feljelentést tett a rendőrségnél, amely elrendelte *Schultz* köröz-ését. A sikkasztó valószinüleg *Amerika* felé vette ut-ját, mert ifju korában járt ott egy ízben. *Schultz* egyébként rovtult multu ember, aki osaladját most a legnagyobb nyomorban hagyta. Érdemes, hogy a sikkasztás híre *Bécsből*, ahol szintén elrendelték *Schultz* körözését, jött hozzánk.

— **Rablók a fűszeresboltban.** *Weber Antal* fű-szerkereskedőnek a *Bécsi-ut* 2078. szám alatt lévő üzletébe az este tíz óra tájban beállított egy *Kolless* *Janos* nevű eszavargó, akit a rendőrség már régóta ismer s vásárolni akart. *Scherban* *Ferenc* segéd szol-galta ki *Kolless*t, aki többféle fűszert kért. Egyszer csak nagy sietve beronított az üzletbe *Tillbach* *Fri-gyes* eszavargó s kirántva a pénzes fiókot, eliramod-tott. Követte őt *Kolless* is s mindkettő a *Tabor-hogy* irányában emenekültek. A rendőrség nyomozza őket.

— **A gépgyári sztrájk vége.** A sztrájkoló mun-kások ma este gyűlést tartottak a *Népligetben* és a sztrájkbizottság javaslatára kimondták, hogy holnap jelentkeznék a gyárban. A gyűlésen megjelent *Pichler* *Győző* országgyűlési képviselő is, és felszólalásával sokban hozzájárult a sztrájkoló munkások megnyug-tatásához.

— **Sürgöny.** *Párisi* távirat szerint a *Criterion du Súd* versenyben az *Eszkutay* *automobil*ocsai a száz kilométeres utat nem amint tevesen megirtuk 2 óra 43 perc alatt, hanem 1 óra 58 perc alatt tette meg.

— **Katonazene a Telefon Hírműködésben.** A *beszélő* *újság* — tekintettel a színházak nyári szünetére — az opera-előadások helyett felváltva katonas- és cigányzenével szórakoztatja hallgatóit — nanonkint este 8 órától 11-ig.

Közben 1/4 óraker felolvastatja a Frankfurtból érkező esti újság megnyitójának távirati jelentését és 1/2 óráról 10-ig az esti felolvasást tartja meg a szerkesztőség, mely alkalommal a legújabb hírek és táviratok olvastatnak fel. A zene, valamint a felolvasásnak is a kezdetét mindig riadó-jel előzi meg.

(x) Nyári ruhák, (tekintettel a firkasztó hő-ségre) divatos fazonban jutányos árak mellett készülnek *Tereczky és Lilienberg fűrészfabó cégnél* Budapest, IV. Városház-utca 12.

(x) Emke-gyűjtő a legjobb!

FŐVÁROS.

(*) **Újabb konfliktus.** A főváros tanácsa és az államrendőrség közt újabb konfliktus ütött ki. Ez-ntal ama rendelet körül forog, amelyet a főkapitány a közúti sztrájk napjaiban kiadott. A főkapitány abban egyebek közt azt is kijelentette, hogy az előfordult balesetekre való tekintettel megfontolás tárgyává fogja tenni, vajjon az 1881. évi XXI. t. c. alapján a közúti vasutak üzemét egészben, vagy részben tiltás-e? Ezen a kijelentésen ütközött meg a főváros autonómiájára féltékeny tanács, amelynek mai ülésén az ügy szóba került. A főváros tanácsa azt találta, hogy a főkapitány részéről idézett törvény, s különösen annak 10. §-a a vasutakra egyáltalán nem vonatkozik, hanem csakis ipari üzemekre. Az 1884. évi XVII. t.-eikk pedig a 183. §-ában világosan kimondja, hogy vasúti-, gőzhajó- és csatornavállalatok ipari üzemeknek egyáltalán nem tekinthetők. Megállapította továbbá a tanács azt is, hogy a beickelyezett vasutrend-tartás világosan intézkedik arról, hogy valamely vasutnak üzeme mikor szüntethető meg s hogy a megszüntetés joga kizárólag a kereskedelemügyi miniszter illeti meg. A tanács tehát megállapította, hogy e rendelet a törvényes alapot teljesen nélkülözi, másrészt és ellentétben áll a fennálló törvényekkel és törvényszerű rendeletekkel. Ha a főkapitányi rendelet önállónak, az teljesen megsemmisítendő a fővárosnak autonóm jogokról, másrészt a fővárosnak a terület-használati szerződésben biztosított s kormányhatóságilag jóváhagyott jogait. A tanács a fővárosnak sem törvényhatósági jogait, sem anyagi érdekeit csorbíthatni bárkitől sem engedheti meg s ezért elhatározta, hogy a főkapitányi rendelet ellenében értelemes föliratot intéz a kereskedelemügyi, valamint a belügyi kormányhoz, amelyben a fennálló törvények szigorú megtartását, valamint a főváros megtámadott jogait és érdekeit védelmére kérelmezi, azzal a hozzáállással, hogy ez a törvényellenes rendelet hatályon kívül helyeztessék.

(*) **A főváros a szegényekért.** A humanitás terén a főváros újra tesz egy lépést. Hosszas tárgyalás és tanácskozás után felállítják a szarvasmarhavágónidőn a huspárolót. Az új alkotásnak az a célja, hogy a nem ragályos betegségben szenvedő állatokat gőzpárolás útján az emberi élethez alkalmasra preparálják. A közbiztonság eddig a gyanus vagy beteg állatokat egyszerűen lebunkózták és megsemmisítették, a legkritikább esetben ipari célokra értékesítették. A huspárolóba minden állat bekerül, amely megsérült, gyanus, vagy olyan betegségben szenved, a mit gőzfertőtlenítéssel el lehet távolítani. A huspárolót már tavaly felállították volna, de a belügy-miniszter az intézmény létesítését mindaddig el-ellenzte, míg az országos közegészségi tanács kikötéseit a város elfogadta. Ennek megtörténte után a miniszter jóváhagyta a huspároló felállítására vonatkozó határozatot. A tanács pedig ma elrendelte az új intézmény felállítását. Az összes költség 28,000 koronába kerül, mert új építkezésre alig van szükség. A huspárolóból a szegény néposztály elsőrendű kiűtött húst és kintűnő huslevest kap rendkívül olcsó árban.

(*) **Új járványkórház.** A katonai járványkórház megvásárlásától a főváros elállott s ennek következtében Müller Kálmán kórházirányzó a tavaly épült Szent-Gellért járványkórház sürgős kibővítésére kérte a tanácsot. A fővárosnak ugyanis ez idő szerint más járványkórháza nincs. A tanács a kibővítést elrendelte s a mérnöki hivatal ma beterjesztette az építés tervezetét és költségvetését. A Szent-Gellért kórház, amely a Szt.-István és Szt.-László kórházak között a Gyáli-úton van, négy új pavillont kap. Az összes kiadás 279,000 korona. Az építést a lehető leggyorsabban meg akarják fejezni, hogy baj esetére elég tágas járványkórház legyen rendelkezésre.

(*) **Szökőkút a Gizella-téren.** A Gizella-tér parkozása alkalmával eltávolították onnan a régi kőkutat, mely évek sora óta a bérkocsai állomást látja el a szükséges vízzel. A fővárosi tanács a régi kőkút helyén új, modern szökőkutat akar felállítani, mely az új park közepét ékesítene. A szökőkút céljára azt a hatalmas vaskutat szándékoznak felhasználni, amelynek tervével Arkay Sándor műlakatos pályadíjat is nyert. A nagyszabású vaskút alján terjedelmes kőmedence nyúlik el. Magának az óriási kútnak fölakaja erős ballusztrádok közé állított Hungária alak, fején a koronával. Az innozás és

művészi kivételével is megkapó mű felállítását a jövő évre marad, mivel ez idő szerint még a tér átalakítása is folyamatban van és a kút megszerzéséhez szükséges költségek fedezéséről sem történt mindaddig gondoskodás.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Cyrano — huszadszor.** A budai szinkörben egyetlen egy darab sem jubilált olyan gyorsan, mint a *Cyrano de Bergerac*, amelynek ma este volt a huszadik előadása. Rostand romantikus drámájának és Ábrányi Emil fordításának szépsége mellett nagy érdeme van ebben a sikerben Makó jeles társulatának, illetve az előadás tökéletességének is. *Peltes* a címszerepben, *Tóth Ilona* mint Roxán, *Tárnoki Gizella*, *Krémer*, *Sebestyén* és *Klenovits* ma is sok tap-sot kaptak.

** **Szerződötetés.** A *Nemzeti Színház* szerződötte *Szöke Lajost*, a *Vigszínház* fiatal tagját.

** **A kukta-kisszony Budán.** Pénteken kezd meg *Bojár* Teruska négy estére terjedő vendég-szereplését a budai szinkörben. Első két fellépése *Márkus József* három felvonásos bohózatában *A kukta-kisszonyban* lesz. *Arzen gróf* szerepét *Szirmai Imre* mint vendég fogja játszani.

** **Rabbi Joselmann az Urániában.** Az 6-budai szinkörből egy hónapra az Urániába költözik *Kövessey Albert* a *Rabbi Joselmann* és *A vice admirális*, *Arza* az időre ugyanis, amíg az Urania Színház nyári szünetet tart, *Kövessey* színtársulata fog előadást tartani. A *Rabbi Joselmann* közelébb *Goldfaden* maga fogja dirigálni, akit már meg is hívott néhány előadásra.

** **Márkus Emília Kassán.** *Márkus Emília* e héten öt estén át vendégszerepel a kassai színházban. Tegnapelőtt a *Folt*, amely tisztít Mathildejét játszotta óriási sikerrel. Tegnap *Sudermann Othonában* új szerepét, Magdát koreálta. Csütörtökön Nórát, pénteken *Franciolt* játssza és szombaton, vendégszereplése utolsó estéjén, az *Idegen* nőben lép fel.

** **Konti jubileuma Budán.** Nagyban készül *Makó* társulata *Konti József* jubileumára, mely a jövő héten lesz a Krisztinavárosi szinkörben. Ebből az alkalomból színe kerül a jubilás *Suhane* című operettje, melyet maga fog vezényelni. Közreműködnek az előadásban mint vendégek *Bojár Teruska* és *Németh József*.

** **A kolozsvári színház ügye.** A kolozsvári színházat, amelynek az újépítése tárgyiban legutóbb ankét volt a belügyminisztériumban, tegnap gróf *Festetics Andor*, a vidéki színezet felügyelője és *Szilágyi Lajos*, az Operaház és *Nemzeti Színház* műszaki tanácsosa megtekintette. Ugyancsak tegnap délután Kolozsvárra érkezett *Bölcsey József* intendáns is, hogy a minisztérium kiküldöttével tanácskozzék. A minisztérium kiküldöttéi különkülön be fogják adni véleményes jelentésüket *Széli Kálmánnak*. Véleményük szerint a jelenlegi színházat körülbelül 20,000 korona költséggel restaurálni kell, hogy addig is, míg az új színház építése kezdetét veszi, a követelményeknek különösen tűzbiztonsági szempontból megfelelhessen.

** **A Comedie Francaise tolettjel.** A *Comedie Francaise* elpusztulása okozta veszteségekről most állítják össze a pontos kimutatást. Ebben a kimutatásban sok olyan érdekes intimitás van, amely eddig a kulisszák titka volt. A leltár elárulja, hogy egy-egy új darabhoz mennyi pénzt kaptak a *Comedie* színészei. *Báli* öltözékre kaptak 1000—1200 frankot, egy délutáni, vagy látogató ruhára 800-at, reggeli ruhára 500—600-at, kalapra nem kapnak többet 100-nál, cipőkre pedig 20—30—50 frankot. A színésznőknek természetesen szabadságukban állott a saját zsebből annyit tenni hozzá, amennyit akartak s ezt meg is cselekedtek, mert a tolették fényességében némelykor nagyobb volt a versengés, mint a pár excellence művészi ügyekben.

** **Gerhart Hauptmann ingatlanai.** A *Hauptmann*-drámák éppenséggel nem sejtetik, hogy a szerzőjük valóságos háziúr. A szocialisták tendenciájú darabjait ilyenformán a saját házaiban írhatja meg, ami nem is utolsó passzió. *Hauptmann* nagy hozományt kapott a feleségével és *Schreiberhan*ban egy szer kis palotát építtetett. Nemsokára aztán Berlinbe költözött *Hauptmann* és itt meg egy remek villát emeltetett magának. Azután visszavágyott az Óriás-hegységbe, ahol a harmadik villát építtette, most pedig *Blasewitz*ben a negyedik nyírilakot rendelte meg egy építésznél. A sikereiben gazdag drámaírónak e szerint nem kevesebb, mint négy házaoskaja van. A bukás veszedelmétől tehát már az ingatlanai is megvédelmezik.

** **Dolly.** Ez a címe *Christineroohn* Henrik svéd író legújabb színművének, mely szombaton kerül bemutatásra a *Városi Szinkörben*. A színmű már bejárta a külföldi színpadokat és kivált Bécsben és

Berlinben óriási sikert aratott. A címszerepet *Feld Irén* kreálja, a férfi főszerepet pedig *Gál Gyula*, a *Vigszínház* művésze. A többi szerep is a színmű legjelesebb tagjainak a kezében van. A bemutatás előadás iránt a fővárosban nagy érdeklődés mutatkozik.

** **Richepin új drámája.** *La Dubarry* a címe *Jean Richepin* legújabb darabjának, melyet *Leslie Carter* amerikai színész névén szerepelt. *Carter* asszony jelenleg a londoni *Garrick*-színházban játszik s földije, *Velasco* fogja lefordítani számára *Richepin* darabját. A darab hősnője *Dubarry*, XV. Lajos híres szeretője. A dráma azzal a korszakkal kezdődik, a mikor *Dubarry* még masamód volt s végződik a vérpaddal, a híres kegyenlő fűrtös fejét tudva-lelvőleg a nyaktől csapta le.

MŰVÉSZET.

** **Magyar művész kitüntetés.** *Szikszy Ferenc* festőművész a párisi világiállításon *Tavas* című képével a zsűri egyhangú határozata alapján érmet nyert. Ez a kitüntetés reá nézve annál fontosabb, mert ez a legelső képe, amelyet külföldön kiállított s a *Mention* átgrászával kapta meg a *troisième* medaillet, ugyanazt a kitüntetést, amely annak idején *Csók István*nak is kijutott a párisi Szalonban kiállított *Urvasorajárért*.

□ **Irányi Dániel stremléke.** Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt művészi emléket állított néhai vezérének és elnökének, *Irányi Dániel*nek a kerepsi-uti temetőben levő sírja fölé. A párt elnöksége az emlékmű készítésével *Kallós Ede* szobrászt bízta meg, akinek műtermében elkészült az emlékmű mintája. Magas talpazaton emelkedik *Irányi Dániel* mellszobra. Előtte áll egy fiatal léány, a *Szabadság* nemője bánatos arccal. Kezében régi negyvennyolcas zászlót tart. A talpazat oldalán húzása van annak a koszorúnak, melyet *Kossuth Lajos* küldött *Irányi* ravatalára. A koszorun a következő felírás van: *Itt hagyta tájárs, kövelek — Kossuth.* A szoborművet a nyár folyamán érke öntik s az őszsel felállítják és nagy ünnepek között leplezik le a kerepsi-uti temetőben.

Magyar szobrászok diadala Párisban.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Páris, július 3.

Akkora sikert arattak a magyar szobrászok a világiállításon, amekkora soha a magyar művészet a külföldön nem érte. Sietek ezt hangsúlyozni mindjárt e levelem elején, mert az ideérkezett magyar lapokból látom, hogy Budapestben a magyar szobrászok párisi kudarcának híre terjedt el. Mindjárt meglátjuk az alábbiakban, minő téves információk alapultak azok a hírek. Nem is lehettek azok a hírek sem teljesen, sem alaposak, mert hisz a szobrász-zsűri például éppen tegnap este fejezte be működését, a festészeti zsűri pedig máig sincs lezárva. Így tehát csakis téves információk kerülhettek a nyilvánosságra s bizonyos, hogy a párisi kitüntetésekéről szóló hírek mind vagy nem teljesek, vagy tévesek vagy egészen nélkülöznek minden alapot.

Hogy kellő képet kapjunk a magyaroknak kijutott kitüntetéséről s azok jelentőségéről, röviden ide írom a világiállítási zsűrimunkájának pragmatikáját.

A kiállításon ötféle kitüntetés kerül kiosztásra, még pedig a következő fokozatokban: 1. *medaille d'honneur* (grand prix); 2. *aranyérem*, 3. *ezüstérem*, 4. *bronzérem*, 5. végül 5. *mention honorable*.

Ezeket a zsűri itéli oda gondos tanulmányok után. A képzőművészeti rész négy szakosztályra oszlik: a festészetre, a szobrászatra, az építészetre és a metszet-szakosztályra. Egy-egy ilyen szakosztály zsűrije élén egy elnök áll (francia), egy alelnök (külföldi), egy rapporteur és egy jegyző. Ez a négy tisztviselő alkotja a csoport-zsűrit, felettük áll egy legfelsőbb zsűri, amelybe belevonják az egyes nemzetek világiállítási kormánybiztosai is. Az egyes szakosztályok teljes zsűriének neve: *klasszis-zsűri*. Ez a *klasszis-zsűri* előterjesztést tesz a kitüntetésre vonatkozólag, a csoport-zsűri revidálja ezt az előterjesztést, a legfelsőbb zsűri pedig végleg határoz.

Megesett azonban, hogy a képzőművészeti osztályok zsűritagjai hevesen kikelték az ellen, hogy határozásukat a legfelsőbb zsűri elé kell terjeszteniük. A festők zsűrije kezdte meg ezt a mozgalmat s midőn *Picard*, a kiállítás elnöke, nem akart engedni, a zsűri kímélte a sztrájkot. E mozgalmában támogatta a festőket a szobrászati zsűri is. Azt akarták elérni, hogy a *klasszis-zsűri* határozásai véglegesen és fellebbezhetetlenek legyenek. Kivánta továbbá azt, hogy oly zsűritagok, akik egy másik csoportban mint kiállítók szerepelnek, ne legyenek kizárva a kitüntetések sorából.

Picquard végre engedett s ennek köszönhető, hogy például Roly és Chaplain az ő gyönyörű emlékére médaile d'honneur kaphattak.

Picquard beleegyezett abba is, hogy a klassziszúri határozatát legföljebb a kitüntetettnek javára változtathatja meg a legfelsőbb zsüri.

A magyar művészek kitüntetéséről szóló hírok abban az időben kerültek Budapestre nyilvánosságra, amidőn Picquard e döntése még nem történt meg, s amikor a zsüri-tagoknak még kötelessége volt a diszkreció, mert hisz akkor az ő javaslataik még nem bírtak végleges érvénnyel. Ennélfogva az eddigi kitüntetési hírek merő kombinációk.

Most a helyzet lényegesen más. A zsüri határozatával kitüntetett művészekről még a legfelsőbb zsüri sem vonhatja meg többé a kitüntetést.

Míndez azért történt, hogy újra hangsúlyoztasék a képzőművészeteknek kivételése nagy jelentősége s hogy kiemeltessék, miképp a művészi zsüritől adományozott kitüntetések érték és jelentőség dolgában jóval felette állanak a kiállítás egyéb osztályaiban kiadott kitüntetéseknek.

Ezt különben minden párisi tudja. A művészet az elsőség itt, a művészet kultusza sehol sem akora, mint Párisban.

Itt a legkisebb kitüntetés is a legnagyobb véltékedés tárgya és felelte megbeszéli mindenki. Sőt mi több, a művészet iránt érzett általános mély tisztelet külön kitüntetésekhez vezetett a művészeti zsüri tagjainak is. Így mindjárt a külföldi zsüri tagok megérkeztek a Szalónok elnökségei *vin d'honneur* adtak, a francia zsüri pedig a külföldi művészeti zsüri tiszteletére fényes előadást rendezett, amelyen oly nagyságok is közreműködtek, mint Sully-Prudhomme s mások s zsinre került Lully bájos zenedramája, a *Bastien-Eastien*. Miniszterek fogadták a művészeti zsüri tagjait s ez a zsüri volt az egyetlen, amelyet *Loubet* elnök ebédre meg-invítált.

A zsüri roppant gondal tanulmányozták át a kiállított tárgyakat, úgy hogy az általuk adományozott kitüntetések csakugyan nagy jelentőségűek. Magyarország három művészeti szakosztályban volt képviselve; a festészetben gróf Andrássy Tivadar és gróf Esterházy nagykövetségi tanácsos személyében, a szobrászati szakosztályban Ráth György főrendiházi taggal, az Iparművészeti Társulat elnökével, az építészetben Fittler Kamillal.

A festészet szakosztály még nem végzett munkájával. A szobrászati zsüri azonban már befejezte tennivalóját. Öt heti munkát szánt erre a szobrászati zsüri, amelynek tagjai voltak: *Elnök:* Guillaume, az Institut tagja, a római akadémia igazgatója. *Alnökök:* Ráth György, főrendiházi tag. *Tápporteur:* Philippe Gille, a híres műkritikus, *tükör:* Boisseau. Tagjai közt ott voltak: Bartholdi (Amerika) Dalou, Paul Dubois, Louis Gonse, Injalbert, Kaempfen, a Louvre igazgatója, Mercier, Bartlett, Rodin, Roger-Marx, Chiatone, a két Noël s mások. A szobrászati zsüri nemcsak a szobrászati osztályban kiállított műveket vette szemügyre, hanem az Esplanade des Invalides, a Champ de Mars, a Trocadéro és más paloták és pavilonokban és a szabadban is álló összes szobrászati munkákat megvizsgálta s csak aztán döntött. A zsüri azonfelül a külföldi zsüri-tagoktól a külföldi művészekre vonatkozó adatokat (*enseignements*) kért be, hogy teljesen tisztán lássa az egyes szobroszok művészi multját s működésük fejlődését. Különösen a magyar művészekről szóló adatok keltettek feltűnést, a kimerítő elabóratum egész műtörténeti fejezetébe megy. Dícsértés is a zsüri tagok, mint azt egyiküktől, aki nevezetes pozíciót foglalt el, hallottam.

Egyelőre nem említek neveket, csak ide írom, mennyi nagy kitüntetés érte a magyar szobroszokat Párisban.

A magyar szobroszok közül:

médaile d'honneur kapott	3
első aranyérmét	4
ezüstérmét	4
bronzérmét	8
mention honorablt	1

Összesen husz magyar szobrosz kapott kitüntetést, tehát *kettő híjján valamennyi*. Ez a kettő is csak azért esett el a kitüntetésről, mert vagy tulságosan igénytelen vagy tulságosan csak munkákat állítottak ki.

Terhes munkája vége felé a szobrászati zsüri a zsüri magyar tagja, Ráth György meghívta a magyar csárdába, ahol pompás dejeuner várt rájuk. Minden magyar volt itt: étel, ital, kitűnő tokaji, sőt a pezsgő is magyar volt. A vendégeket a Rákóczy-induló és a Marsellaiszal fogadták. Az összes zsüri-tagok megjelentek s rendkívül jól érezték magukat. *Guillaume* elnök Magyarorszára és a virázó magyar

szobroszatra emelte poharát, a lendületes és ovációval fogadott tőszót Ráth György köszönte meg. Ezzel a szép akkorddal posztalódott meg a magyar szobroszok párisi diadala.

Mihelyt feloldanak a diszkreció kötelessége alól, közölni fogom a kitüntetettek névsorát is.

d. g.

SPORT.

*. **A párisi nemzetközi tornabajnok-verseny.** A vilárgiállítás alkalmából Párisban e hónap 29-én és 30-án lesz a nemzetközi tornabajnok-verseny, melyre a világ összes nagyobb nemzetekinek tornászai jávában készülődnek. E versenyeken részt fognak venni a magyar tornászok is, akik erősen dolgoznak, hogy a nemzetközi mérkőzésben becsületet szerezzenek a magyar névnek. A magyar országos bizottság vezetősége, élén *Berzevich* Albert elnökkel szintén jelen lesz a párisi versenyeken.

*. **A diszkvalifikált Sharpe. Capo Gallo** hírbéd jockeyját, Frank Sharpe-ot diszkvalifikálta a saját trainerje, Robert Smart. Smart nyilatkozatot tesz közzé, melyben kijelenti, hogy nem igaz Sharpe-nak az a védekezése, hogy ő (a trainer) adta neki az utasítást, hogy "vársára" lovagoljon *Capo Gallo*. Ő semmi utasítást nem adott neki a lovaglásra, Sharpe tehát teljesen a saját akaratából cselekedett. Az elbocsátott jockey különben megjelent a Karlsbadi versenyterületen, hogy lovagoljon; a jockey-klub azonban megvonta tőle az engedelmet a lovaglásra addig, amíg botrányt kellett ügyében a vizsgálat befejeződik.

*. **A Magyar Uszó Egyesület** július első felén tartja az idei első nemzetközi uszószerenyét a Szent-Lukács úrúdon. A verseny érdekes lesz. már csak azért is, mivel úgy hírlik, hogy a bécsiek is lerándulnak.

*. **A Prince of wales stakes.** Anglia egyik legnagyobb versenye dől el ma Newmarketben. Távirati jelentésünk szerint a 10,000 fontos díjat Mr. Walker *Mery Galie* nyerte meg, de a verseny nevezetessége az volt, hogy a Derby győztes *Diamond Jubilee*, a walesi herceg lova versenget szenvedett benne. Második lett Caiman előtt. Futottak még: *Vainduchess*, *Scintillant*, *Abara*, *Stronpoune*. Fogadások: 3: 1 a nyerre. 4: 5, helyre a 2-ikra, 4: 1 a 3-ikra. A győztest K. Cannon lovagolta.

*. **Karlsbadi lövészenyek.** Nagyon érdekes lefolyása volt a karlsbadi meeting mai, harmadik napjának. A 20,000 koronás Sprudel handikapet szintén a donitzi gátverseny nyertője, *Caribrod* nyerte meg nagy meglepetésre, melyet Schobersberger Lajos nemrég adott el az istállójából Mr. Robertsnek. A gátversenyt a multkor helyezetlenül futott *Da kommt sie* nyerte s csaknem 12-szeres kvótát juttatott híveinek, míg a Preis von Stadtsparknak az volt az érdekessége, hogy Rohonczy Gida híres lovait *Ezermestert* és *Esticsillagot* legyőzték benne s a győztes Loti lett. A részletes eredményt itt adjuk:

I. **Eladó handicap.** Díj 3000 korona. Távolság 1200 méter. Springer G. Triflania (Slack) első, Trautmannsdorff L. Tianoja (Wilton) második, Szemere M. Filletteje (Cleminson) harmadik. Azután Mondaine, Intruder, Antigone. Ítélet: Biztosan 1 1/2 hosszal nyerve, 1 1/2 hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 47. Helyrefogadások: I. 50: 132. II. 50: 99.

II. **Fisohern-gátverseny.** Díj 3000 korona. Távolság 2400 méter. Szászbereki ménes *Da kommt sie* (Hesp) első, Szemere M. Faciosa (Sheybal) második, gróf Walderode M. Aladinja (Morton) harmadik. Azután Balochard, Baltavár, Golden loek, Faineant, Bosszu. Ítélet: Könnyen 1 1/2 hosszal nyerve, 7 hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 117. Helyrefogadások: I. 50: 109. II. 50: 81. III. 50: 68.

III. **Kétévesek handikapja.** Díj 3000 korona. Távolság 1300 méter. Szemere M. Tartonia (Cleminson) első, Féltonyoni ménes Bombardierje (Barker) második, Mr. Roberts Onyxje (Adams) harmadik, azután Product, Aranyeső. Ítélet: küzdalem után fej-hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. Totalizátor: 10: 35. Helyrefogadások: I. 50: 114. II. 50: 143.

IV. **Sprudel handikap.** Díj 20,000 korona. Távolság 1600 méter. Mr. Roberts Caribródja (Prudames) első, gróf Sternberg A. Carmája (Poole) második, Blaskovics E. Charmerje (Black) harmadik, Mr. Dorryt Mafotia (Gilechrist) negyedik, azután Sellő, Mellitano, Inca, Fagon, Reducer, Barmikor. Ítélet: biztosan ötnegyed hosszal nyerve, egy és fél hosszal harmadik, fejhosszal negyedik. Totalizátor: 10: 91. Helyrefogadások: I. 50: 135. II. 50: 138. III. 50: 110.

V. **Kétévesek nyeretlenek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Szászbereki ménes *Baedekerje* (Slack) első, Ugyanaz Azért isje (Bulford) második, Mautner V. Johnie Clayje (Adams) harmadik, azután Tünde. — Ítélet: Feltartva 4 hosszal nyerve, 5 hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 19. Helyrefogadások: I. 50: 80 és II. 50: 102. A győztest megvette gróf Orsich Pal 1700 koronáért.

VI. **Stadtpark-díj.** Díj 3000 korona. Távolság 1100 méter. Baró Harkányi J. Lotia (Wilton) első, baró Springer G. Galbája (Hyams) második, Rohonczy G. Ezermestere (Adams) harmadik, azután

Rousserole, Brom, Bellaria, Esti csillag. — Ítélet: Könnyen háromnegyed hosszal nyerve, 2 1/2 hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 30. Helyrefogadások: I. 50: 57, II. 50: 90 és III. 50: 55.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Ítélet Sipido bűnpörében.** A brüsszeli esküdtszék, mint nekünk táviratozzák, ma hozta meg ítéletét *Sipido* bűnpörében, aki merényletet követett el az angol trónörökös ellen. Az esküdtek *bűnösnek* mondták ki *Sipido*-t, de a többi három vádlott bűnösségére nézve nemmel felelték. *Sipido* nézve az a kisegítő kérdés is volt, hogy beszámíthatatlan állapotban követte-e el a merényletet. Az esküdtek erre igennel válaszoltak, mire a törvényszék *Sipido*-t fölmentette és elrendelte szabaddárára való helyezését. Az államügyész erre azt kívánta, hogy *Sipido*-t nagykorúságáig internálják, de a törvényszék ezt a kívánságot elutasította és csak annyit koncedált, hogy *Sipido* 21 éves koráig a kormány rendelkezése alatt maradjon. A többi három vádlottat is azonnal szabadon bocsátották. Az ítéletet a jelenvolt szocialisták viharos tapsokkal fogadták.

§§ **Egy rendőrkapitány rendbírása.** Néhány hónap előtt tárgyalta a budapesti büntető törvényszék azt a rágalmazási pört, amelyet *Bérczi* Béla államrendőrségi kapitány indított *Tauszky* Miksa butorszállító ellen, aki azt állította róla, hogy őt éjnek idején meg akarta zsarolni. A tárgyaláson sok tanut hallgattak ki, de egyik sem emlékezett az állítólag tíz év előtt történt esetre. A tárgyalás azzal ért véget, hogy a törvényszék *Tauszky*-t hetvenöt korona pénzbüntetésre ítélte. Ez ítélet ellen *Bérczi* felebbezett s felebbezésében sértő és gyanúsító kifejezésekkel illette a törvényszéket az enyhe ítélet miatt. A törvényszék a bírósággal szemben elkövetett tiszteletlenség címén száz korona rendbírásággal sújtotta *Bérczi* Béla rendőrkapitányt.

§§ **A bélyegtolvajok a Kurján. Szecsődy és társainak** bélyegtolvajtási ügyével ma foglalkozott a kir. Kuria. Tudvalevőleg *Szecsődy* Kálmán volt országgyűlési képviselő, aki mint a bélyegselejtező bizottság egyik tagja, részt szokott venni az elromlott bélyegyeknek elégetésénél, rávette a fűtőt, *Kasprák* Andrást, hogy a bélyegyeket ne égesse el, hanem értékesítés végett adja át a többi beavatotaknak. A *Szecsődy* vezetőse alatt működő közkereseti társaság, melynek *Kulinka* Károly jogász, *Pribieskó* Rezső kereskedősegéd, *Fái* Kávé, továbbá *Szecsődy* és *Kasprák* is tagjai voltak, évekig dus jóvedelmet biztosítottak maguknak. A manipuláció ügy került napvilágra, hogy *Pribieskó* gyanus mennyiségű bélyegekkel házált s a nála tartott házkutatás alkalmával egész halomra való bélyegvet találtak. A vég-tárgyalást tavaly novemberben tartotta meg a budapesti büntető törvényszék, amely kétnapos tárgyalás után *Szecsődy* Kálmánt hűtlen kezelés büntetésében mint felbűntetőt mondta ki bűnösnek s ezért három évi börtönrre ítélte. *Pribieskó* Rezső hűtlen kezelés büntetéért, mint bűnrészes, *nyolc hónapi* börtönrre kapt. *Kasprák* Andrást, mint hűtlen kezelés büntetésében tettest egy évi, *Kasprák*-t, mint bűnrészes *nyolc hónapi* börtönrre ítélték. A kir. ítéletből megváltoztatta a törvényszék minősítését s nem hűtlen kezelést, hanem lopást állapított meg és pedig *Szecsődy*-t és *Kasprák*-ot a lopásban mint tettestársakat mondotta ki bűnösöknek, *Kasprák*-t és *Pribieskó*-t pedig mint bűnsegédek. A büntetési tételeket a tábla helyben hagyta. A Kuria *Bolgar* Emil bíró előadása alapján megerősítette a tábla ítéletét.

§§ **A vőnöki rablogylkosság.** Tavaly télen *Mógor* István vőnöki földműves, sógorával *Pap* Samuval fát vágott az erdőn. Panaszkodott, hogy rosszul megy a dolga, kevés a kereset.

— Penzt kellene szerezni valahogy.

— De hogyan? — kérdezte *Pap*.

— En tudnék rá egy módot, ha te is úgy akarnád. Az öreg *Károlyi* József, az a vén fősvény uraság tegnap Kis-Collben járt a takarékbán. Biztosan hozott haza vagy ötezer pengőt. Gyere és raboljuk ki.

Pap Samu a sok szóra, unszolásra ráállott a tervre. December 4-én hajnalban fegyverrel, botokkal fellegyerve beállították a Karolyiek lakására. *Károlyi* már felöltözve járkált a szobában, *Mógor* köszöntötte:

— Jó reggelt adjon Isten.

— Jó reggelt, sógor. Mi jártában van kend ilyen korán?

— Hát ezért jöttem ni! — Ezzel felemelte puskáját és *Károlyi*-ra süttötte, aki holtan terült el a padlón. A lövésre *Károlyi*-né sikoltozni kezdett, de *Mógor* a puskatussal úgy lökte melbe, hogy a földre zuhant, ahol aztan *Pap* végzett vele a bottal.

Ezután a gyilkosok kutatáshoz látkak. De mindössze 74 korona készpénzt sikerült találniok. Összedettek minden elvihető tárgyat és elrejtették a konyhában, azután a padláslakban kigurottak az utcára. De az elrejtett holmikért már nem volt idejük visszajönni, mert a csendőrség csakhamar rájuk akadt.

Tettükért a szombathelyi törvényszék, mint esküdttörzság vona őket felelősségre és *Mógor* István 2 rendbeli gyilkosság és rablás büntette miatt életfogytig tartó fegyházra, *Pap* Samut pedig mint bűnsegédet és tettestársat 15 évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen *Mógor* és védője semmisségi panaszt jelentett be, mit ma a kir. kuria *Faisz* Andor elnökölte mel-

lett, Neuberger bíró előadásában tárgyalta és Hammersberg koronagyógyész indítványának meghallgatása után elutasított.

Legujabb.

London, július 5.

Az esti lapok jelentik Sanghaiból e hó 4-ikéről: A császár június 19-ikén ópiummal megmérgezte magát. Erre Tuan herceg kényszerítette őt. Az özvegy császárné követte példáját, de még él. A császárné az ópium élvezete következtében hir szerint elmebeteg. Mindezt hivatalosan jelentették ki a német konzuli hivatalnokok előtt.

Róma, július 5.

Egy tisztnek Takuból küldött távirata jelenti: Pekingben minden elveszett. Az angol követséget több napi véres harcok után a kínai csapatok elfoglalták és mindenkit lemészároltak. A meggyilkoltak fejét a tatár város falaira függesztették ki.

Berlin, július 5.

A Wolff-ügynökség jelenti: A tiencini német konzul jelenti Csifun át június 30-ikáról és július 1-éről: Robert Hartnak és egy francia nőnek Pekingből június 24-ikéről kelt levelei ismételtelen hangsúlyozták az európaiak kétségbeesett helyzetét és azonnali segítséget kérnek. A kínaiak a tiencini császár-csatornát is átvágták, nyilván azért, hogy vízáradás által megakadályozzák az előnyomulást Peking felé. Hírnökök, a kik Pekingből Tiencinbe érkeztek, mindnyájan megerősítik Ketteler meggyilkoltatásának híreit. A német különítmény, mely mellette volt, erre állítólag elhamvasztotta a cunghijáment és a császári palota előtt levő városkaput négy ágyuval megszállotta, míg a többi kapuk mind a kínaiak kezében vannak. Ching herceg csapatai állítólag a boxerek ellen harcolnak.

Sanghai, július 5.

Egy futár, aki Pekinget a múlt hó 27-én hagyta el, jelenti, hogy a Pekingben levő felkelő katonák száma több mint 100.000 emberre rag. Még nem sikerült nekik a követségbe behatolni.

Berlin, július 5.

Anzer püspök az Essener General Anzeiger tudósítóját fogadta és arra a kérdésre, hogy fennforog-e az a veszély, hogy a hatalmak egyetértése megszűnhetik, azt felelte, hogy ezt senki se tudhatja előre. Eddig nem mutatkoztak olyan jelek, melyek erre a feltevésre jogosítanak. Jelenleg a hatalmak helyzete Kínával szemben egyáltalában lényegesen megváltozott. A német követ meggyilkolása, különösen Németország számára új helyzetet teremtett. Ez a brutális megtorlást követel. Arra a kérdésre, hogy a német kormány nem szándékozik-e a hatalmaknak különös rendszabályokat ajánlani, azt felelte a püspök, hogy arról nem nyilatkozhatik. Legközelebb már nyilvánosságra fognak jutni a német kormányának most előkészületben lévő lépései. A tudósító kérdezte tovább, hogy milyen garanciákat lehetne Kínától követelni, hogy ilyen mozgalmak ne ismétlődjenek többé. Nem tudnám, felelte a püspök, hogy milyen garanciákat adhatnak Kína, de ha adna is garanciákat, azoknak nem lehetne nagy értékük. A kormány mindent meg fog igérni, de semmit sem fog beváltani. Ilyen garanciáknak tehát csekély jelentőségük van.

TÁVIRATOK

New York, július 5. A Standard Oil Company bányáinak egy része Bayonneban (New York) leégett. 17 tank, melyek mindegyikében 30.000 barrel olaj volt, felrobbant. Ötven hajót a dockokba vontattak. A vizen fatörzseket és tuskókat raktak félkörbe, hogy az égő olaj a vizen tovább ne terjeszkedhessen és a hajókat ol ne pusztítsa. A kárt 2 és fél millió dollárra becsülik.

Amerika ünnepe.

Lipose, július 5. Az itteni amerikai kolónia a függetlenség proklamációjának évfordulója alkalmából diszlokotát rendezett, amelyen White amerikai nagykövet beszédet mondott, amelyben általában Mac Kinley elnök békeszeretetére és különösen arra a törekvésére utalt, hogy az Egyesült-Államok és Németország között a lehető legbarátságosabb legyen a viszony. Jól tudták Washingtonban, még pedig teljes joggal, hogy bármilyen nézeteltérések támadnak is Németország és az Egyesült-Államok között, mégis megtalálják kellő időben a helyes megoldást és hogy mily nagy jelentőségű dolog az, hogy a két

nagy nép ugyanolyan jó viszonyban legyen egymással, a minőben az Egyesült-Államok főnállása óta voltak. A számai kérdésben, amely egykor oly fenyegetőnek látszott, Mac Kinley olyan barátságos érzést tanúsított Németország iránt, amely minden ellenség eskedést lefegyverzett.

Deroute a tőzsdéken.

Bécs, július 5. Aki ma két óra felé a tőzsdeterebe lépett, nem is sejtette, hogy micsoda jelenetek játszódtak le egy pár órával előbb az előtőzsdén, amelyek következtében gyors tempóban több millióra menő értékvesztések történtek. A forgalom már csökkent árfolyamokkal nyílt meg. Az okot erre az európai bonyodalmaktól való aggodalom adta. Nehéz volt valamely eladási megbízást végrehajtani, mert nem voltak vásárlók, és folyton rohamosabban süllyedtek az árfolyamok. Így például prágai vasművek az előtőzsdén tegnaphoz képest 150, alpesi bánya 36, csehországi bányaipar 75 koronát veszített. Az elértéktelenedés nem szorított egyedül bányaértékekre, hanem valamennyi térre kiterjedt. Hitelrészvény 18, Länderbank 23, Osztrák-Magyar államvasút 22 koronát veszített. Két kötés wienbergi téglagyári részvényekben azt eredményezte, hogy a részvények 100 koronával hanyatlottak. Hasonló mértékben estek a többi papírok is. Ez a processzus rohamosan haladt előre, de aztán mégis, még az előtőzsdén megállt, mert elsőrangú cégek vásároltak, mire az árfolyamok legalacsonyabb állásukról jelentékeny felemelkedtek.

Az árhullámzások a következők voltak:

	Előtőzsdé	Déltőzsdé	Utőtőzsdé
Osztrák hitel.....	677—	669*50	675—
Magyar hitel.....	707—	705—	707—
Osztrák földhitel.....	845—	840—	845—
Unionbank.....	549—	545—	560—
Angol-Osztrák bank...	279*50	279—	278—
Alpesi bánya.....	446—	425—	434—
Osztrák-magyar államv.	653—	644—	651*50
Rimamurányi.....	530—	510—	508—
Magyar aranyjáradék...	115*60	115*60	115*50
Magyar koronajáradék	91*15	91*10	91*15

Berlin, július 5. A tőzsdén a deroute ma folytatódott. A közönségben óriási bizalmatlanság vett erőt, mert tárgyi okok nem magyarázhatják a borzasztó pánikot. Minden téren hatalmas árfolyam-esések történtek. Első rangú papírok, mint például porcellángyár 20—30%-ot veszítettek. Végre a nagy bankok intervenciói vásárlásai az árfolyamok további esését megszüntették. De míg ez megtörtént, nagyterjedelmű kényszereladások voltak. A kínai kölcsön 7, német állampapírok 1/2%-ot veszítettek. Zárlat felé azonban nyugodtabb lett a hangulat.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 5. (A Budapesti Napló telexjelentése.) A mai tőzsdén a magyar földművelési minisztérium által kiadott aratási becslések betyolása alatt buza és rozsban eladásra való hajlandóság mutatkozott, annál inkább, mert Londonból és Parisból lanya hangulatot jelentettek. A newyorki tőzsdé tegnap szünetelt. Buza és rozs irányba meglehetősen gyengült és 7 fillérről, rozs 5—6, zab és tengeri 1—2 fillérről gyengült. Repece ellenben megszilárdult.

Kötetelt: buza 6szre 8.01—7.9, rozs 6szre 7.17—7.14, zab 6szre 5.52—5.53, tengeri július—augusztusra 5.80.

Jegyzetek: tengeri szeptember—októberre 5.97—5.98, repece augusztus—szeptemberre 13.45—13.55 K. A készáru-piacon a forgalom pangott. Zárlat felé kis javulás állt be. Buza 6szre 7.99, rozs 6szre 7.17, zab 6szre 5.52, repece augusztus—szeptemberre 13.50 K.

New York, július 5. (Terménytőzsdé.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 10.—, (9.15/16) Aug-ra 9.51 (9.44). Októberre 8.48. (8.44). New-Orleansban helyben 10.— (10.—). — Petroleum Stand white New Yorkban 7.85. (7.85). Stand white Philadelphianban 7.80. (7.80). Refined in Cases 9.15. (9.15). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — Zsír: Western steam 7.15 (7.15). Rohe és Brothers 7.35. (7.35). — Tengeri irányzata tartott. Júliusra 45.1/2. (48.1/2). Szeptemberre 48.3/4. (48.3/4). Okt.-re —. (—). — Bu: irányzata gyenge. Piroc 6szri helyben 89.3/4. (87.3/4). Júliusra 85.1/2. (85.3/4). Szeptemberre 84.3/4. (84.3/4). Okt.-re 84.1/4. (84.1/4). Decemberre 85.3/4. (85.1/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 2.1/4 (2.—). — Kávé: fair Rio 7. sz. 8.3/4. (8.1/4). Aug.-ra 7.95. (7.80). Októberre 7.95. (7.95). — Liszt: Spring Wheat 2.90. (2.90). — Cukor: 4.3/4. (4.3/4). — On: 30.62 (31.37). — Riz: 16.25. (16.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 5. (Terménytőzsdé.) (Zárlat.) Buza irányzata gyenge. — Júliusra 78.1/2. (78.3/4). Aug.-ra 79.3/4. (79.3/4). — Tengeri irányzata tartott. Aug.-ra 45.1/2. (43.1/4). — Zsír: Júliusra 6.82.

(6.82). Szept.-re 6.95. (6.92). — Szalonna short clear 7.55. (7.55). — Sertéshús: Február —. (—). — Júliusra 12.72 (12.70). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

W. J. Muracsány. 1. Olyan rendelérről nincs tudomásunk. 2. A szombatosok szektáját 1588-ban alapította szent-erzsébeti Eösy András. Követői főleg székelyek, elvették mindazt, ami Mózes tanaival ellenkezett: felkarolták a zsidó vallásgyakorlatot, szigorúan megtartották a szombatot, a zsidó ünnepeket tartózkodtak a zsidó vallástörvények által tiltott étel-élvezetétől, az evangéliumokat az ó-zsúvetséggel nyomán, ezt pedig a zsidó hagyomány szerint magyarázták. Később mindinkább zsidó alapon szervezkedtek, elfogadták a zsidó ritust és naptárszámítást stb. A múlt század elején már csak Bözöd-Ujfalun (Udvarehlye) éltek szombatosok, akiknek utódai azután 1898-ban a zsidók emancipációja alkalmával főlvtették a zsidó vallást. Az idő óta zsidó hitközségük van, amely mintegy 200 tagot számlál. Tösgyökerez székely vezetéknevük mellett ó-testamentomi keresztnevet használnak. Szombatosok voltak ezenkívül a XVI. században a Rajna vidékén valamint Cseh-, Lengyel-, Orosz- és Angolországban is.

Sz. E. Székelyhid. 1. A vasuti tanfolyamra csak érettségi bizonyítvánnyal veszik föl. Nyilvános reudes hallgatók 240 forint ösztöndíjban részesülhetnek. Az ösztöndíjért a főlveteltől (augusztus 24—25.) számítva szeptember 10-ig kell folyamodni a kereskedelmi miniszterhez. 2. A budai szőlő- és borkészítési felsőbb tanfolyam 600 forint az ösztöndíj meiyért augusztus 25-ig a földművelési miniszterhez kell folyamodni.

E. M. Kassa. 1. Azzal az eredményvel igenis versenybe szállhat s ha nincs jobb ugró, díjat is nyerhet. 2. Magyar Kerékpáros és Athletikai Sport VI. Eötvös-utca 27. Magyar Sportlap, VII. Erzsébet-körút 12. Sportélet, VII. Kerepesi-ut 70. Sportvilág, VI. Sziv-utca 6. szám. 3. Sem az osztrák sportvilágletről, sem az osztrák sportlapokról elvből nem adunk felvilágosítást.

H. K. Nagybánya. 1. Majd csak a végleges elszámolásnál fog kitűnni, megérte-e a vállalkozás az a pénz, amelyet belefektetett. 2. A 3 százalékos jelzáloghitelbank nyereségnövekvénye 103—104 forinton, a 3 százalékos osztrák földhitelintézet nyereségnövekvénye pedig 119—120 forinton áll.

Honfőrtés. Magyarországon az iparnak ezt az ágát még nem kultiválják. A külföldi gyárak és a magyarországi import felől szivesen ad felvilágosítást a budapesti kereskedelmi és iparkamara vagy az Országos Ipargyűléslet (VI. Ó-utca 4.).

L. M. I. Menjen audienciára a pénzügyminiszterhez, ez a legjobb, amit tehet. 2. A pénzügyminiszter minden hétfőn délután 4 órakor fogad. 3. A folyamodványban s az audiencián mondjon el mindent, ami a kérest támogathatja.

D. P. Bark. Múltóztassék magához a hirdetőhöz fordulni: Padua Győző, Budapest, VI. Rózsa-utca 21. I. 5. ajtó. Ó majd megadja a szükséges felvilágosításokat.

Sz. F. Arad. Négy középiskolai végzettséggel lehet pályázni. Az ösztöndíj: 400 korona. Igazolni kell, hogy a választandó szakmával gyakorlatilag már foglalkozott.

Abbázia. A IX. rangosztályban 2200—2600 korona a fizetés 400—500 korona a lakáspénz.

P. G. Galgóc. 1. Teved, a kérdéses kinevezéseket annak idején közzöltük. 2. Sorsjegyére a napokban kap üzenetet.

F. M. Szécsény. Nem kaptuk meg a levelét, különben már válaszoltunk volna. Hiszen mindenkinek válaszolunk, aki kérdéseivel hozzánk fordul.

Sch. P. Nagy-Szombat. 1. Mária-Dorothea egylet, VIII. Orca-ut 16. szám. 2. Mártha-Egylet, IV. Kossuth-L-utca 1.

M. R. Gödöllő. Ott is már osztálysorsjáték-rendszer van.

Dr. H. M. Fröbel-nőgyelet óvónő-képezdeje (VI. Bajza-utca 27.) és Országos kisedővő-egylet óvónő-képezdeje (VII. Szegényház-tér 7.)

L. J. Nonska. A Háztartás című lapot Kürthy Emilné szerkeszti, kiadóhivatala: VII. Kerepesi-ut 54.

F. G. Budapest. Lehet anyakönyvvezető, állatorvos, szobrász, festő, szerzetes, gazdász s a közhivatalokban segédhivatali tiszt.

Nagyváradi előfizetés. A kérdezett VIII. Rökk Szilárd-utca 4. szám alatt lakik.

K. G. Budapest. Az államtükért csak akkor illeti meg a nagyméltóságú ömzés, ha egyszersmid valóságos belső titkos tanácsos.

M. S. I. Ha siet a jelentkezésessel, még beiratkozhatik, de szeptembertől kezdve már az új rend lép életbe. 2. Egyéves önkéntes szolgálatra csak érettségi vizsgával vagy ezzel egyenrangú zárbizonyítvánnyal lehet joga.

131.475. sz. előfizetés. Nem ismerjük ezt az intézetet s így véleményem sem mondhatunk felőle.

R. D. Panyók. 1. Nem lehet. 2. Még sok folytatása lesz.

U. B. F. Abony. A kérdezett tanár keresztneve Vilmos. Az a tragédia nem az ő családjában történt.

Fonó-szövő ipar. Ha nem kapott választ, az annyit jelent, hogy nem kapta meg az ösztöndíjat. Ezen pedig változtatni nem lehet.

P. L. Orkény. Nem lehet elleno tenni semmit, mert a házias nőr van engedve.

KÜLÖNFÉLÉK.

Finita.

Csupán az első nagy családás,
Csak az fáj szorfelett,
Mikor a remény még egészen
Betölti szivedet.

Az első nagy csalódást artán
Nyomon követi más,
Reád borítja szürke leplett
Hamar a megszokás.

S egy új remény — már őszi napnak
Bágyadt visszafénye csak,
Mely lelked búsan beragyogja,
De — melegot nem ad.

Csurgó Hugó.

+ Egy tizenhatalmadik századbeli emlékkönyv. A tizenhatalmadik, de még a tizenkilencedik században is nagyon divatosak voltak az úgynevezett Stambuchok. Ezek emlékkönyvek voltak, amelyek nemcsak Magyarországon, de egész Európában elterjedtek. Szellemes mondatokat, tréfákat, jókívánásokat, vagy kis rajzokat jegyeztek be ezekbe az emlékkönyvekbe a jóbarátok és ismerősök. Berzeviczy Egyed a Pannonia című lapban érdekes emlékkönyvről közöl egyet-mást. Ez az emlékkönyv Berzeviczy Gergelyé, a szepesmegyei Berzeviczy család sarjává, aki 1768-ban született s később mint nemzetgazdasági író és mint evangélikus egyházkerületi felügyelő lett ismertté. Magyarországi tanulmányai végétől 1785-ben külföldre utazott, két esztendőig az akkor nagyon híres göttingai egyetemen a politikai tudományok előadásait hallgatta, a szünidőkben Németországot beutazta és később 1788—9. Franciaországba és Angliába is utazott, ami akkoriban nevezetesen dolog volt. Külföldi tartózkodása alatt ő is nyitott emlékkönyvet, amelyben külföldi ismerősei, göttingai tanultársai és híres emberek, akikkel megismerkedett, örökítették meg magukat. Eme könyvecskeket két angol királyi herceg is szerepel. III. György, angol király és hannoverai választófejedelem fia és akik a híres hannoverai egyetemen Berzeviczyvel megismerkedvén, az egyik közvetve írták be magát: A friend in need is a friend indeed. (Egy barát a szükségben valódi barát) Cher ami Resouvenez vous de moi (Kedves barátom emlékezzék rám) Prince Ernest d'Angleterre. A másik herceg August Frederic egy babérral koszorúzott ideális férfifejet rajzolt emlékül. Két gróf Teleki (István és László), akik akkor Göttingában voltak az egyetemen, latin és francia emléksorokat írtak be, ugyszintén több más külföldi tanultárs és több odavaló hírneves tanár neve is megtalálható az emlékkönyvben. Érdekes a híres fes-

tőnek Chodowieckinek, aki a modern 19-ik századbeli klasszicizmus megalapítója volt, egy tollrajza: egy szép női fej. Weimarból, az akkori német Atheneból Berzeviczy több becses emléksort hozott, így többek közt Götthe következő sorokkal örökítette meg magát: Qui prasseo cupit prodesse recurat. Weimariae d. 21. Juni 1786. Memoriae Goethe; továbbá Wieland és Herdertől. A híres költő Gellert ezt a mondatot írta be: Thue Recht und scheue Niemand Freyberg den 8 Juni 1786 Christian Ehregott Gellert.

+ Szerelmi regény. Londoni társaságokban most egyébről sem beszélnek, mint lady Randolph Churchillnek George Cornwallis West hadnaggyal való eljegyzéséről és legközelebb megtörténő esküvőjéről. Az érdeklődés érthető, ha tekintetbe vesszük, hogy a hadnagy fiatalabb, mint menyasszonyának legidősebb fia. Ez egész szerelmi regény, s már régóta huzódik. West hadnagy rendkívül szép ifju, s nagyon hasonlít nővérehez, Pless Henrik hercegnéhez, aki London legszebb asszonyai közé tartozik. Lady Randolph eljegyzésének a híre általános meglepetést keltett. Ő ugyan erősen vonakodott attól, hogy határozott válasszal a rajon, amikor tőle magától kérdezték, vajjon az eljegyzése csakugyan valóság-e. Csak testvéreinek Mrs. Jack Leslienek és Mrs. Moreton Frewennek jelentette ki, hogy Georgehoz minden akadály ellenére is férjhez megy. Mrs. Cornwallis West hiába esdekelt lady Randolphhoz, hogy adja vissza fiának a szabadságát, mikor aztán végképp tagadó választ kapott, minden össze-kötötést megszakított a ladyvel. Akkor ugy látszott, mintha Aix-les-Bainsban a szerelmi viszony kissé hűvössé vált volna. Erre okot állítótól pénzkérdések adtak volna. Már-már arról is volt szó, hogy az eljegyzés felbomlik, aminek a megerősítéséül az a körülmény is nagyon alkalmas volt, hogy George West hadnagyot hírtelen Dél-Afrikába rendelték. Határozottan állították, hogy a fiatal hadnagyot szándékosan távolították el. Mikor tehát lady Churchill a Maine kórházi hajón Dél-Afrikába indult, senki sem hitte, hogy emberbaráti kegyes szándékok vezéreltik, hanem hogy a szerelme után ment. Azon a napon pedig, mikor a Maine utra kelt, West hadnagy parancsot kapott, hogy térjen vissza. A társaság érdeklődése akkor a tetőpontra hágott e szerelmi história iránt. Mindenfelé azt a kérdést vetették fel, hogy ki fog győzni. A feleletet megadta a Maine visszatérésére következő nap. Lady Randolph sugárzó egészségben és győzelemittasan jelent meg a tengeri kívándorlástól szinte megfialodva — egy nyilvános étteremben lunchre és vele volt a fiatal Cornwallis West. Aki az nap látta őt, meg lehetett győződve arról, hogy győzött. Attól kezdve lady Randolphot és a szép fiatal gardatisztet együtt lát-

hatták mindig a Carlton-Hotelben, a színházban, a Themsén. Az esküvő egészen bizalmas jellegű lesz és a legközelebbi hetekben már meg is tartják.

+ Két mester. Frans Hals hollandiai festő szobrának leleplezése alkalmából egy anekdotát mondanak el a híres festőről. Frans Hals akkoriban negyven esztendő volt. Egy nap, mikor éppen a barátai között időzött, hirtelen elszólitották és tudattak vele, hogy egy fiatalember kíván vele beszélni. Hals a műtermébe sietett, ahol egy elegáns ur várt reá.

— Bocsásson meg mester, hogy zavarom, — így szólt az idegen, — hanem csak átutazóban vagyok s nem akartam itt hagyni Harlemet, amíg leghíresebb festőjét nem láttam, s vele nem beszéltem. Nagyon sokszor dicsérték nekem az ön rendkívüli ügyességét az arcképfestésben. Megfestene talán az arcképemet? Persze rögtön hozzá kellene fogni, mert csak néhány órára van.

A művész hirtelen elhatározással esetet ragadott, s a legelső vásznat elővéve, amely éppen a keze ügyébe esett, a kívánt arcképet gyorsan festeni kezdte.

— Nagyon jó, — mondta az idegen, amikor a festmény készen lett. — Ugy látszik, a festés nem valami nagyon nehéz és nekem nagy kedvem volna ahhoz, hogy megtanuljam. Talán szerepet oserélnék kedves mester.

A festő nevetve nyujtotta át vendégének a festéshez szükséges anyagokat és leült. Aztán növekvő bámulattal látta, milyen ügyesen kezeli az idegen az esetet és a palettát. Kissé kényelmetlen volt neki az modell szerepe, s erősen megfogadta, hogy nem oseréli fel sohasem a hivatásával. Nem sokára a vendég letette a palettát és így szólt:

— Nézze meg kérem, fogott-e rajtam a tanítása?

Legnagyobb meglepetésére Frans Hals egy képet pillantott meg, amely az ő arcvonásait a legnagyobb hűséggel tükrözte vissza.

— Csak egy embert ismerek a világon, aki így fest — kiáltott fel lelkesülten — Ön... Ön... Van Dyck?

Az idegen mosolyogva hajlott meg előtte.

+ Medvevadász öregasszony. Kaliforniában, Ukiától hatvan mérföldnyire, egy Európából, állítólag Hinterwaldból való öregasszony él, aki kilenc fiával együtt tisztán a medvevadászatból tartja fenn magát. Azelőtt, míg a férje életben volt, a Humboldt County nevű termékeny hegyekben laktak, ahol kormesájuk volt s az aranykeresőtől jól meggazdagodtak, de férje halála után egy éjszaka az indiánok megtámadták, teljesen kirabolták és porrá égették

REGÉNY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Írta: GABRIELE D'ANNUNZIO

(39)

— De ha ő nem jelenik vala meg, nem jöhetett volna helyette egy másik? Azt hiszed-e — sugta neki az érzése — hogy szomorú szenvedélyednek megtarthatód ezt az embert, akit ilyennek formált a természet? Csak egy feltétel mellett szerethetted volna s ajánlhattad volna fel neki siring tartó szerelmedet. Ez a feltétel ama tilalom, amelyet te már megszegtél.

— Igaz, igaz! — mormolta, mintha a Sors tisztán kimondott szavára válaszolt volna.

— Csak egy feltétel mellett fogadhatja el ő a te szerelmedet, s ez a feltétel: engedd őt szabadjárta, mondj el arról, hogy ő tied, adj neki mindent és semmit se fogadj el tőle. Légy hős! Érted?

— Igaz, igaz! — ismételte magában, föl-emelvén homlokát s egész erkölcsi szépsége fölragyogott rajta.

De a bensőjében még egyszer megszólalt az az másik hang. Minden érzése visszaemlékezett az ő kedveskedéseire. Azok az ajkak, azok a kezek, az a láng, az a szenvedély, mintha egészen benne olvadt volna föl. És tovább győtrődött, mozdulatlan bánatában, néma lázában emészte testlélkét.

És messzi dal zendült meg s általrezgett a mozdulatlan légen. Elromlott, elrekedt női hangok daloltak, hasonlatosak a hurjaszakkadt hárfá pengéséhez.

— Ki dalol?

Fölkelt, odament a parthoz, figyelmesen hallgatott.

— A San Clemente őrléjei énekelnek!

Az őrlék szigetéről, a vizasztalan kórházból, a rettentő fogház vasrácsai mögül jött ez a gyászos nóta. Azután hírtelen abbamaradt, mintha az összes rozoga hangszálak elpattantak volna. Ugy hatott a szörnyű dal, mintha hajótöröttek ordítanak a látóhatáron feltűnt hajó felé. És elhalt a dal és nem hangzott fel többé.

Édesen mosolygós volt a novemberi nap, mint egy beteg, aki tudja, hogy nemsokára beköszönt a vég.

— Nézze odalenn az euzanói halmokat, Foscarina. Sohasem láttam még ily tisztá átlátszóságban. Egyszer őli szeretnék menni önnel Arquába. A falvak ott rózsaszínűek, mint azok a kagylók, amelyekkel telistele van a földjük. Ha megérkezünk, valami hírtelen eső verdesi majd le a barack-virágok szirmait. Palladiónak egyik boltíve alá megyünk, hogy meg ne ázzunk. Azután elmegyünk Petrarca forrásához a nélkül, hogy valakitől megtudakolnók az utat. Magunkkal viszzük a verseit, a Missirini apróbetűs kiadásában. Akarja-e, hogy egy tavaszi napon kimenjünk Arquába?

Nem válaszolt az asszony, de nézte az ajkakat, amelyekről e szép beszéd gyöngyözött. És gyönyörködött bennük, minden remény nélkül. A tavaszi nap és Petrarca valamely sestinája ugyanabba a gyönyörűségbe ringatta.

— En nem iszom abból a forrásból! — akarta mondani, de hallgatott, hogy hadd kedveskedjék neki tovább a párja. — Oh igen, adj nékem illuziókat, folytasd játékodat, cselekedjél velem kényed-kedved szerint!

— Ime itt van a San Giorgio in Alga. Nemsokára Fusinában vagyunk.

Eleveztek a fallal körülvett sziget mellett, amelyen a márvány madonna ékeskedik, tükrözödve a sima tengertükörben, mint egy nimfa.

— Honnan ez az édes gyöngéség, drága

párom? Sohasem láttam még ilyennek. Nem mondhatom ki szóval, mily végtelen dallamokat érzek itt, a közelében. Hadd simogassam meg a kezét. Nézzem rám!

Érezte, hogy az asszony szerelme ugy körül-özönlte őt, mint a levegő és a fény. Magába lélezte azt, mint amaz éltető elemet, az élet teljeségét érezte általa. A boldogság, amely neki adaték, arra készítette, hogy szinte vallásos halálának köszönő és dicsérő szavakban adjon kifejezést. De oly nagyságos volt körülötte az ég s a tenger, hogy elhallgatott s vele hallgatott a párja is. És mindkettőjükre nézve a gyönyörűség utja volt ez, rövid s mégis oly óriásnak látszott.

A hajó kikötött Fusina partján. Mind a ketten bizonyos kiábrándulást éreztek, mihelyt lábuk földet ért, mihelyt megpillantották a szonyves partot, amelyből törődött fü nőtt ki. És az első léptek nehezék s kellemetlenek valának, érezték a saját maguk súlyát, amely szinte el-tűnt volt a tengerjárásakor.

— Tehát szeret engem? — Kétség és remény közt toltat az asszony szívébe ez a gondolat. Nem kétkelkedett benne, hogy szerelmesének lángolása őszinte, hogy szavai híven tükrözik bensőjét. Hisz tudta, hogy ő egészen a benyomások embere és semmi sem tartja vissza attól, hogy a legkegyetlenebb véleményét is elmondja. De ősmerte érzéseinek csodás gyors változását is. Valami hullámzás, hajlás volt mindig benne, mint a rengő vízben vagy a lobogó lángban. Pedig meg akarta őt tartani, birni akarta őt változtatlanul.

És Foscarina kérdezte magában: — Mi vagyok tehát én ő neki, ha nem amaz "ezerarcú élet", amely felé az ő vágya oly zabolátlanul tör? Én vagyok az ő látomásainak és képzelményeinek költője. Belőlem éppugy magába szívja a misztériumot és a szépséget, mint a mindenség egyéb formáiból. S ime ő máris távozó-félben van és mást s újra mást keres. Ravasz s mozgékony pillantása keresi a csodát, hogy megittasodjék tőle s hogy imádhassa.

hajlékát s az akkor még javakorban levő asszony kilenc gyermekét csak úgy mentette meg, hogy fegyverrel alaposan rátűzta a rablókra. Aztán Ukiahba ment, még pedig a messze hegyek közé, ahol a sok medvétől csak úgy hemzsegett a környék. Itt aztán legnagyobb fiával medvékre vadászott s azoknak bőrt piacra vitte. Az asszony jelenleg hetvennégy éves, de azért most is a környék legjobb medvevadásza. Két fiával, aki jelenleg még mellette van, egyre üzi a medvevadászatot s évenként száz-százötven medvért visz piacra, amelyek harminc-ötven dollárért kelnek el darabonként. A kövér medve zsiradék kiolvastva szintén elárulítja s ez is havi harminc-negyven dollár egy-egy medve után. De még a hus is igen sokat hoz a konyhára, mert igen keresett cikk. Ezenfelül eleven medvék elárulásaival is foglalkozik s ezek ára huszonöt-száz dollár közt váltakozik.

† A délutáni alvás. Ugy az egészséges, mint a beteg embernek nem ajánlatos, hogy az étkezés után nagyobb mozgást vagy szellemi megerőltetést végezzen. Mert maga a természet, ha nem is alvást, de testi és szellemi nyugalmat mindenesetre előír. Az olaszok a maguk szieszta után jól is érzik magukat. A csecsemő is alszik, ha táplálkozik. És minden állat pihen, ha jóllakott. Mindezek a tapasztalatok az éves után való pihenés mellett szólnak. Érdekes kísérleteket is tettek erre vonatkozólag. Több egyformán egészséges és jól táplált vadaskutyát részint pihenni engedtek, részint meghajszolták az étetés után. Bizonyos idő múlva megvizsgálva őket, azt a megfigyelést tették rajtuk, hogy a pihenő kutyák mindent megemésztettek, míg a meghajszolt kutyák gyomrában az emésztés alig kezdődött meg. Hanem a délutáni alvás csak rövid legyen, körülbelül negyedóraig tartson. Nem is kell ilyenkor lefeküdni, hanem csak támaszkodva szundikálni. Legalkalmasabb erre egy karosszék.

KÖZGAZDASÁG.

Derout a tőzsdéken.

Berlinből Vilmos császár tegnapi hatalmas beszéde nyomán végighullámozt a kontinens összes tőzsdéin a közel háború előszele. A beszédnek mindenütt óriási hatása volt. A tőzsdéket nagy izgatottság uralta és az árfolyamok rohamosan estek. Formális derout volt már tegnap a berlini tőzsdén, ahonnan a pánik ma átterjedt a bécsi és a budapesti tőzsdékre is, amelyeket szintén megrendített a közel jövő iránt való aggodalom. A párisi és londoni tőzsdéken is hanyatlottak az árfolyamok.

— Barátnóm, édes párom — szólott hozzá Stelio — miért is jöttünk mi ezekre a helyekre? Oly szépek, oly édesnek látszik itt minden s mégis oly ijesztő.

Az asszony reszketett a fájdalomtól. Olyan volt, mintha az egész lénye csak egyetlen könny-csepp volna.

— Mi bánt? — kérde a költő reszkető részvétellel, amelytől elsápadt az asszony.

Az asszony körülzézett, aggodalmaskodva és úgy vélte, mintha mind e mezőkről ezer meg ezer gyászos látomány szállna elő.

— Akarod, hogy visszatérjünk? A hajó még itt van.

Az asszony nem hallotta.

— Válaszolj, Foscarina!

— Menjünk, menjünk, — szólott az asszony, — akárhova megyünk is, a sorsot nem lehet elváltotatni!

— Édes, édes párom, simulj hozzám, támaszkodj rám, bízzál bennem, én mindig melletted leszek és te mindig mellettem léssz. Megládd, megtaláljuk mi még azt a titkos igazságot, amelyen a mi szerelmünk mindörökké megpihenhet. Ne zárkózzál el előlem, ne szenvedjél egyedül, ne rejtesd előlem gyötrelmedet. Mesélj nekem, hadd vizsgáljalak. Köztünk semmi se legyen elrejtve, sem elhallgatva. Emlékeztetek arra a szövetségre, melyet kötöttünk. Beszélj nekem és én válaszolni fogok neked hazugság nélkül. Engedd meg, hogy segítségedre siessék, miután már annyi jóban részesítettek! Igérd meg nekem, hogy nem félsz a szenvedésektől... Bizom benne, hogy a te lelked képes az egész világot bánatának az elviselésére... Csak egy szörnyű veszedelem fenyeget engem, az a gondolat, hogy a te szerelmed is elváltozhatik, mint minden más. Te el fogsz engem veszíteni*. Óh, ezt te mondtad, Foscarina, ez a szó a te ajkaidról hangzott el.

(Folytatása következik.)

A tőzsdéken uralkodó hangulatról a következőkben számolunk be:

Budapest.

A tőzsdét nagy mértékben felizgatta a tegnapi berlini derout. Már a megnyitáskor rendkívül lanyha volt a hangulat. Ez a hangulat a megnyitás után rögtönösen rávezette a tőzsdét az áresékek útjára. Különösen akkor, amikor kitűnt, hogy kereslet nincsen. Még a legkisebb mértékű kínálat is hiábavalónak bizonyosodott. Nem is fillérekkel, de koronáknál estek az árak, és csak a déli tőzsdén szilárdult meg kevéssé az irányzat a coulisse fedezései következtében. A délutáni tőzsdén jobb berlini és londoni táviratokra az árfolyamok ismét javultak.

Az árhullámzásokat a következő összeállítás mutatja.

	előtőzsdé	déli tőzsdé	utőtőzsdé
Magyar hitel	709.—	695.—	704.—
Osztrák hitel	678.75	668.—	674.—
Államvasut	655.50	586.—	651.—
Rimamurányi	533.—	509.—	512.—

Ipar és kereskedelem.

Osztrák-Magyar Bank. Bilinski kormányzó július 10-ikén kezdi meg kéthavi szabadságidejét, ez alatt az idő alatt báró Winterstein alkormányzó fogja helyettesíteni. A bank-kormányzó elutazása következtében a főtanács-ülést a szokottnál korábban, még pedig valószínűleg a jövő hétfőn fogják megtartani.

A m. kir. államvasutak végleges bevételétől folyó évi március hóban mintegy 200.000 koronával nagyobbak az ideiglenes bevételük és kezeik egy millió koronával nagyobbak, mint a múlt évi márciusban. Az idei márciusi bevétel ugyanis a személyforgalomban 3.137.052 korona, a gyors- és teheráruforgalomban 12.546.493 korona és különféle címén 1.128.117 korona, összesen 16.811.662 korona volt a tavaly márciusi 15.852.728 koronával szemben. Az év eleje óta március végéig a végleges bevétel 47.860.424 korona, (+2.791.822 korona); a 6%-os emelkedés az áruforgalomra esik; a személyforgalom az eddigi állandó emelkedéssel szemben habár nem jelentékeny (—216.786 korona), de sajnos, mégis visszaesést mutat.

A hivatalos ázsó. A pénzügyminiszter a vámilletéknek ezúttal történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkelet-pótlékokt július 21 szazalékban állapította meg.

A szeb buza. A szeb buza szállíthatósága tárgyában július 14-én Kornfeld Zsigmond elnöklété alatt ankétet tartanak. Az ankétet az Országos Magyar Gazdasági Egyesület képviselői is részt vesznek.

Kororatorium. A polgári söröződe az államkincstárnak körülbelül 400.000 koronával tartozik, mely összeg július 1-én vált esedékessé. A söröződe a pénzügyminiszteriummal moratóriumot kért, melyet a pénzügyminiszter, tekintetbe véve a gyár mostoha körülményeit, december 31-éig engedélyezett olyképp, hogy a részvénytársaság a tőkeartozás után 5 százalékot tartozik fizetni.

Vasutak bevétele. Az osztrák magyar államvasutársaság bevétele 4,859.248 korona (+560.370 korona). A déli vasut bevétele 8,458.752 korona (+352.167 korona.)

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Torbica S. kereskedő Zágráb, Hell J. Jenő kereskedő Budapest, Prusenovsky Lázár kereskedő Holleschan, Skabla István kereskedő Nagy-Kikinda, Dejl E. cég Prága, Bilek Henrik kereskedő Nachod, Hirschler Géza kereskedő Tapolca, Bloch Adolf cipőgyáros Bécs.

Szesszárak. A kontingens nyerseszszár a Budapestén 40 korona pénzben, 40-50 korona áruban. Bécsben a kontingentál: készáru 44 korona pénzben, 44-50 korona áruban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásár-téri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák: Magyar ökrök 1095 darab, magyar tehén: 652 darab, szerbiai ökrök 767 darab, szerbiai tehén 73 db, boszniai ökrök — drb, boszniai tehén — drb, bivaly 115 drb, bika 144 darab, összesen 2846 drb. Gazdasági marhák: Igás- és hizlali valók ökrök 124 darab, fejős tehén 145 darab, igás bivaly 16 darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökrök, legjobb minőségű 60.— K-től 66.— K-ig, kivételesen — K., 100 kilonként 60 silnyban, középminőségű 54.— K-től 58 K-ig, silnyabb minőségű 48 K-től 52 K-ig. Magyar parasztmarha jobb minőségű 50 K-től 66.— K-ig, kivételesen — K-ig, silnyabb minőségű 46 K-től 48 K-ig. Tarka hizott ökrök, legjobb minőségű 64 K-től 70.— kivételesen — K-ig, középminőségű 56 K-től 62 K-ig, silnyabb minőségű 46 K-től 54 K-ig. Szerb és boszniai ökrök legjobb minőségű 50 K-től 63.— K-ig, kivételesen — K-ig, silnyabb minőségű 44.— K-től 48.— K-ig. Bika jobb minőségű 54.— K-től 68.— K-ig, kivételesen — K-ig, silnyabb minőségű 44.— K-től 52 K-ig. Bivaly 32 K-től 44 K-ig, kivételesen — K. Magyar tehén 42.— koronától 56.— koronáig, kivételesen — koronáig. Tarka tehén 44.— koronától 68.— koronáig, kivételesen — koronáig. Gazdasági marhákért: Igás ökrök elsőrendű 60 K-től — K-ig, kivételesen — K 100 kilonként, 100 K-től — K-ig páronként, közép — K-től — K-ig,

— K-től — K-ig páronként. Hizlali valók ökrök fehér 100 kg.-ként — K-től — K-ig. Fejőstehén keresztetett szines 130 K-től 220 K-ig drbonként, bonyhádi faj 230 K-től 310 K-ig, kivételesen — K-ig drbonként. Igás bivaly — K.-től — K.-ig páronként. — A felhajtás vágómarhából 400 darabban nagyobb volt a multhetnél s habár a helybeli szükséglet igen csekély, de ezt az idegen vevőknek jelentékenyebb részvételre ellensúlyozta, úgy, hogy a mult heti árak szilárdak maradtak. Csupán bikák és bivalyok ára csökkent 1-2 koronával métermázsánként. — Jármos ökrök és fejős tehének iránt az érdeklődés csekély.

Borjувásár. 1900. évi július hó 5-én. (A budapesti marhavásár-téri vásári pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borjú 768 drb, leölt borjú — db, bécsi élő borjú — db, — db, horvát, növendék marha 64 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzés azonos tételekből: Árjegyzések. Belföldi élő borjú 48—73 f.-ig, I. r. 71—78 f.-ig, kivételes 80—1—f. I kilonként, leölt borjú f.-ig, II. r. — f.-ig, kivét. — f. kilonként, levonás nélkül. Bécsi leölt borjú — f.-ig. Növendék marha 46—50 f.-ig I kilonként, I. r. — f.-ig, Bárány élő — k., leölt bárány — k., kivételes ár — k.-ig páronként. Kecse — k-től — k.-ig. A vásár lanyha volt.

Bécsi juhvásár. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Felhajtott 1615 db. Az irányzat szilárd. Jegyzetett: I. rendű juh 48—52, kiverési juh 42—48 fillér. Fogyasztási juh — fillér.

Bécsi szurómarhavásár, július 5. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhajtott 123 darab levágot sertést, 123 darab levágot juhot, 136 darab leölt bárányt, 3448 darab élő borjút, 1967 darab élő sertést. Irányzat gyenge.

Eladási árak: Levágot borjú 80—112 fillér, elsőrendű 114—120 — f., kiv. — fillér, élő borjú 68—88 fillér, kivételesen — fillér, legelsőrendű 94—106 —106—108 fillér, fiatal sertés 60—80 fillér, kivételesen — f., levágot nehéz sertés 84—92 fillér, kivételesen — fillér, husra hizalt sertés — fillér, zsirra hizalt sertés — fillér, könnyű sertés 80—92 fillér, elsőrendű sülldő 80—92 fillér, gyengébb — fillér, levágot juh 72—90 fillér, bosnyák silnyabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány 19—24 korona kivételesen — korona páronként.

A budapesti gabonátőzsdé.

Budapest, július 5.

Lanyha hangulat mellett csak néhány ezer métermázsas buza került a forgalomba változatlan árakon. Tengeriben az irányzat szilárd volt. Egyéb gabonanemekben csekély volt a forgalom.

Eladatok:

Buza. Tiszavideki: 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 60 f. sárga. 200 mm. 78 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 65 f., 150 mm. 77 k. 7 K. 47 1/2 f. felső, keverékes, 150 mm. 77 k. 7 K. 47 1/2 f. felső, sárga, 100 mm. 75 k. 7 K. 55 f.

Pestmegyei vidéki: 300 mm. 78 k. 7 K. 60 f., 600 mm. 78 k. 7 K. 52 1/2 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 42 f. 100 mm. 78 k. 7 K. 56 f., 300 mm. 76 k. 7 K. 51 f.

Paksi: 700 mm. 75 k. 7 K. 35 f.

Bácsiak: 150 mm. 74 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 30 f.

Becskerekai: 1000 mm. 76 k. 7 K. 35 f.

Püspökkladányi: 3200 mm. 74 k. 7 K. 15 fillér.

Körösladányi: 800 mm. 78 k. 6 K. 80 fillér.

Szerbiai: 1700 mm. 73 k. 6 K. 70 f., 2000 mm. 76 k. 7 K. 01 f.

Mind 8 hónapra.

Tengeri: 1100 mm. 5 K. 65 fillér.

Arpa: 440 mm. 5 K. 40 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsdé szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

B u z a	kilo	100 kilogramm ar		50 kilogramm ar	
		K-től	K-ig	K-től	K-ig
tisavideki	6	73	7,20	7,36	7,20
		75	7,20	7,20	7,20
		77	7,20	7,20	7,20
		78	7,20	7,20	7,20
fehértmegyel	6	75	7,15	7,20	7,20
		77	7,20	7,20	7,20
		78	7,20	7,20	7,20
posztvidéki	6	75	7,15	7,20	7,20
		77	7,15	7,20	7,20
		78	7,15	7,20	7,20
bácsiak	6	77	7,10	7,20	7,20
		78	7,10	7,20	7,20
bácsiak	6	78	7,20	7,20	7,20
		78	7,20	7,20	7,20
		78	7,20	7,20	7,20

Egyéb gabonanemek	kilo	100 kilogramm ar	
		K-től	K-ig
Rona	uj	elsőrendű	6,40
		másodrendű	6,20
Arpa	uj	laharmány	5,90
		égetni való	5,80
Zab	uj	szőlőszere való	5,30
Tengeri	6	bánsági	5,56
		m. szemű	5,70
Kecse	uj	káposzta	6,00
		bánsági	5,80
Köles	uj		6,00

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerpesi-ut 21.

Péntek, 1900. július hó 6-án.

Páris 1900-ban.

Irta Salamon Ödön.

Kezdete 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)

Péntek, 1900. július hó 6-án.

Cyrano de Bergerac.

Romantikus dráma 5 felvonásban. Irta Edmond

Rostand. Franciából fordította Ábrányi Emil.

Személyek:

Cyrano	Pethes	Hagueneau	Krémer
Christián	Szabó	Le Bret	Sebestyén
Güiche gróf	Klenovics	Carbon	Szilágyi
Ligneire	Radványi	Jodelet	Szalai
Valvert	Stoll	Liza	Tárnoky
Roxan	Hahnel A.	Mártha	Pajor
Mont Fleury	Faragó	D'Artagnan	Eröss
Bellerose	Sándor	Margherite	Kissné

Kezdete 7 1/2 óraker

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Péntek, 1900. július hó 6-án.

A csodaember.

(Rabbi Josefmann.)

Daljáték 4 felvonásban. Irta Goldfaden Ábrahám Magyar színpad ádolgozta Kövessy Albert. A verset írta Makai Emil.

Kezdete 7 1/2 óraker.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Péntek, 1900. július hó 6-án.

Bur háboru.

Eredeti életkép énekek és táncdal 3 felvonásban. Irta Feld Aurél és Szoldos László. Zenéjét szerz. Donáth Ede.

Kezdete 7 1/2 óraker.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

A Mulató 16°-ra szellőztetve van.

Ma pénteken július hó 6-án a

„Berlini Szecesszió - Színház”

5-ik vendéjátéka

Dr. Martin Pál igazgatása és Dr. Zlókai Márton főrendezője alatt

a VI. ker. népkönyha javára előadásra kerül először

A takácsok.

(Die Weber.)

Színmű a negyvenes évekből. Irta Hauptmann Gerhard.

Pénztárnnyítás 7-ker. az előadás kezdete

ponthban 8-ker.

Jegyek ezen előadásokra elővétel díj nélkül kap-
hatók egész napon át a Mulató pénztáránál.

Holnap szombat, július hó 7-én, hatodik vendéjátékul

A TAKÁCSOK.

(Die Weber.)

A mulató villanyos világítása saját gépei által esz-
közöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyá-
rások által készitettek.

Ős-Budavára.

Ma pénteken, július 6-án

Little Tich

és a szenzációs julliusi műsor.

Bélepti díj 50 kr. Nyitva 6 órától.

Mérsékelt árú belépő jegyek a dohánytözsdekben.

Mappin és Webbltd. London és Sheffield

ezüst- és ezüstözött-áru gyárosok.

a híres Princess Plate egyedüli, valamint igen finom uri és női utazó- és pipere-
táskák készítői,

mintaraktárakat Budapestben jelentékenyen megna-
gyobbították. Fülkőrem a n. é. közönséget a nagy
számban érkezett gyönyörű tárgyak meglepetés-
sére. A cég magyarországi főképviseelője

Kürschner M. Budapest,

IV., Koronaherceg-utca 17., I. em.

(Szerévitá-épület). 9-től 6 óráig.

Ügynökök,
kik az 1888. évi
XXXI. t. o. értelem-
ben sorsszámok-
nak részletképe-
vel előadásával már-
foglatkoztak, ilyen
minőségben, ma-
gas jutalmakkal
készt eselgek az
szertésével felvé-
tetnek.

Ficissig Sándor
bank- és váltó-tíz.
Budapest, VII., Er-
zsébet-körút 2.

TANULÓK
OLVASÓTÁRA

A tanuló ifjuságnak van szánva ez a válogatott gyűjtemény, és nem is volna szabad hiányoznia ennek sem a diákok, sem az iskolák könyvtárából. Régi és újabb írók és államférfiak munkáinak a javából, van összeállítva, iskolai és magánolvasmányoknak egyképen hasznosak és élvezetesek.

1828.

Faeladási hirdetmény.

Az orsovai m. kir. erdőhivatalhoz tartozó berzasszka m. kir. erdőgondnokság A) üzemszóltyáiban — a Toronica és Reeska nevű völgyekben — kihaszánalándó 1197. kat. hold területen található tölgy, bükk és másnemű fakészleteknek tővön terület szerint való eladása iránt a fentnevezett erdőhivatalnál

f. é. augusztus hó 6-án d. e. 10 óraker

zárt írásbeli ajánlatok utján árverés fog tartatni.

Az eladás tárgyát képező fakészleteknek holdankénti kikiáltási ára 114 (egyszáztizennégy) korona, az árverésnél leteendő bánatpénz pedig 14.000 (tizen-
négyezer) korona.

Az írásbeli zárt ajánlatokban kiteendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti.

Utó- vagy oly ajánlatok, melyekben a megállapított szerződési feltételektől eltérő kikötések foglatatnak, figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek az orsovai m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Orsován, 1900. június hó 24.

M. kir. erdőhivatal.

Csász. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

Az első évfolyamban ezek a füzetek jelentek meg:

BALASSA BALINT költeményből. Szemelvények.
BERZSÉNYI DÁNIEL válogatott versei.
HUNFALVY PÁL tanulmányai: Thykyddes. A Piatoni költársaság.
JÓKAI MÓR. A nagyenyedi két fűza. A peregrinus. Iván felolvasása a Fekete gránitokról.
KÁZINCZY FERENCZ. Pályám emlékezete. (Új kora).
KÁRMÁN JÓZSEF. Uránia. A nemzet csinosodása. Hírnaptervezet. A módi.
KISFALUDY KÁROLY. Iréne.
PÁZMÁNY PÉTER. Szemelvények művelőit TREFORT AGOSTON. Emlékezés Lukács Mórca, Mignet és báró Eötvös József fölött, meggyvito beszéd a M. T. Akadémiában.
ZSÁNYI MIKLÓS. Szigei veszedelm.

A második évfolyam tartalma:

APOR PÉTER Metamorphosisából. Szemelvények.
CSEREY MIHÁLY Históriajából. Szemelvények.
DEÁK FERENCZ. Szemelvények beszédeiből.
KOSSUTH LAJOS. Szemelvények beszédeiből.
NÉPBALLADÁK és ROMÁNCZOK.
PESTI GÁBOR és HELTAI GÁSPÁR meséi.
PÉCELÉI és FÁY ANDRÁS meséiből.
REGI MAGYAR népies költészet.
TINÓDI SEBESTYÉN. Válogatott históriák énekei.
VÖRÖSMARTY MIHÁLY. — Szemelvények Zalaian futszából.

Egy-egy füzet ára 40 fill.
Egy évfolyam vászonkötésben 4 kr.

== Megjelentek és kaphatók ==

LAMPEL RÓBERT
(WODIANER F. ÉS FIA)
es. és kir. udvari könyvkereskedés
kiadóhivatalában
BUDAPEST, Andrássy-út 81.

A G. sorozatu 254.000 márká névértékű, még ki nem bocsátott 30/0-os kötvények közül az 1900 évi július 2-án megjelent harmadik nyilvános sorsolásnál a következő számok huzattak ki;

20 drb kötvény á 100 márká.
741—760

120 drb kötvény á 200 márká.

5721—5730	11421—11430	15821—15830
6341—6350	12661—12670	16661—16670
7071—7090	15601—15610	16651—16660
8571—8580	15721—15730	19811—19900

335 drb kötvény á 400 márká.

20396—20400	32431—32435	49391—49395
21496—21500	32851—32855	49676—49680
21771—21775	32996—33000	50941—50945
22221—22225	34566—34570	51876—51880
22381—22385	35451—35455	52051—52055
22711—22715	35686—35690	53521—53525
23086—23090	37371—37375	53881—53885
23401—23405	40671—40675	55001—55005
23881—23885	41356—41360	55336—55340
23986—23990	41486—41490	55811—55815
24096—24100	42451—42455	56896—56900
24781—24785	42751—42755	56701—56705
25396—25400	42956—42960	56701—56705
27361—27365	44386—44390	57161—57165
27396—27370	44661—44665	57606—57610
28131—28135	45256—45260	57641—57645
28576—28580	46831—46835	58166—58170
28581—28585	46241—46245	58576—58580
28986—28990	48346—48350	59206—59210
29056—29060	47421—48425	60181—60185
31496—31500	48706—48710	60371—60375
31696—31700	48866—48870	61191—61195

47 drb kötvény á 2000 márká.

61525 62458	63373 65039	66559 67328
61873 62506	63885 65044	66653 67781
61938 62750	63867 65069	66738 68001
62009 62799	64165 65276	66974 68052
62043 67984	64212 65446	67000 68163
62177 62995	64303 65421	67089 68244
62248 63005	64447 65926	67094 68368
62440 63238	64532 66122	66228

Bécs, 1900. július hó 2.

Az igazgatótanács.

GALANTAI-féle
törv. védett

élővirágos levelező-lapok:
szegfű, árvácska, négylevelű lóhere, nefelejts stb.
(20 mintában) 1 drb 10 kr.; az egész soroz. 1 frt 80 kr.

Virágosok (több mintában) 1 drb 25 kr.;
5 drb 1 forint.

Plusz csokorral 1 drb (több mintában) 35 kr.; 5 drb 1 frt 50 kr.

Paimitáció csokorral (több mintában) 1 drb 25 kr.; 5 drb 1 frt 10.

Fenti levelező-lapok gelatinnal védve és szalag-
vannak ellátva.
Az összeg dízsetes bekiütése ellenében bórmentve
küldi meg a

„Budapesti Napló”
kiadóhivatala József-körút 18.

Csász. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

As 5 szazalekos B. sorozatu elobbségi kovtvenyek 868 drjbanak f. evi julius ho 2-an nyilvanosan tortent 31-ik huzasanal a kovetkezo szamok huzattak ki:

Table with 3 columns: number, amount, and status. Includes numbers like 16901-17000, 62801-62900, etc.

A kihuzott kovtvenyek visszafizetese az eredeti okmanyok visszaszorgaltatasa mellett 1901. evi januar 2-tol fogva tortenik az alantabb megjelolt penztararaknal:

- Bocsonban: a tarsasag szamvevosegenel; a cs. es kir. szab. keresk. es iparhitelintezmenel; az általános osztrak földhitelintezmenel; Rothschild J. M. urna; Budapest: a magyar általános hitelbanknál; Triestben: a cs. és kir. keresk. és iparhitelinteztet főknjánál; M.m. Frankfurtban: Rothschild M. A. és fia uraknál; Berlinben: Bleichröder S. urnál; a Disconto-társaság igazgatóságánál; Lipsóban: az általános német hitelintezmenel; Dresdenben: az általános német hitelinteztet főknjánál; Hamburgban: az észak-német banknál; Behrens L. és fia uraknál; Warburg M. M. és társánál; Baselben: Speyr és Társa uraknál; Zürichben: a svájci hitelintezmenel; Genfben: Lombard és Odier uraknál.

1901. evi januar ho 1-tol fogva a kihuzott kovtvenyek további kamatozasa megszunik. A mennyiben tohat későbbi lejáratu idore szolo kamatszavanyek vaitattak volna be, az azok után fizetett összeg a kovtveny bevallatásáig a tékozségből le fog vonatni. Bécs, 1900. evi julius ho 2-án.

Az igazgatótanács.

Gummi advertisement featuring an illustration of a hand holding a piece of gum and text describing its benefits for dental hygiene.

Szeplő advertisement for a hair cream, mentioning its effectiveness for various hair conditions and listing the manufacturer, Zágrabi Üzemeltetőség.

Medical advertisement for Dr. Mitzger Tivadar, specializing in hydro-electrotherapy for various ailments, located at VI. ker., Teréz-körút 44. I. emelet.

Medical advertisement for Dr. Fabinyi J., a specialist in venereal diseases, offering treatments for various conditions.

Medical advertisement for Dr. Garai Antal, a specialist in venereal diseases, offering treatments for various conditions.

Magyar királyi államvasutak. Üzletvezet. Aradon. Pályázati hirdetmény. Advertisement for a railway tender, detailing the requirements and terms of the bid.

Advertisement for Pílules et Sirop de Blancard, a medicinal product for various ailments, distributed by Fehérfolyás and Skrofulozis.

Advertisement for Belák István's coffee magazine, featuring various coffee blends and prices.

Advertisement for the Magyar Királyi Államvasutak (Hungarian Royal State Railways), detailing the tender process for a new locomotive.

Advertisement for the New-York Életbiztosító-Társaság (New-York Life Insurance Company), highlighting its financial strength and services.

Advertisement for Crème de Fanchon, a cosmetic product, featuring an illustration of a woman's face.

Minden szó egyszeri beiktatása petít betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

APRÓ HIRDETESEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levéli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Hirdessen mindenki mindent.
Hirdessen mindenki mindent.
Hirdessen mindenki mindent.
Olcson vásárolni mindent
Drágán eladni mindent

az apró hirdetések útján lehet.

Alkalmazást kapni
Munkaerőt találni

az apró hirdetések útján lehet.

Potom pénzen

veheti most már mindenki hasznát a nyilvánosságának, mert eltörölték a hirdetési bélyeget.

Például:
Ez a hirdetés csak 20 fillérbe kerül!

Keresek
őcska konzoltüköröt. Fejér, József-u. 9.

Ez 28 fillérbe:
Olcson
kínálók jól konzervált varrógépet Zimmermann, Váci-ut 117.

Ez 32 fillérbe:
12 olcsó
nadrágot veszek. Schwarz, Nádtelep-utca 12.

Ez is 32 fillérbe:
Keresek
hűvös hónapos szobát. Lágti, Vörösvári-ut 8.

Ez 48 fillérbe:
Elmennék
nevelőnek, kintinon képesített tanárjelölt vagyok, igényem szerények. Hegyesi, Rákócsár-utca 1.

Apró hirdetések
készen állnak a hirdetésre és eredeti nyelven megírva megkövetelt díjban lehet feladni.

Breuer névrek
dohánytőzsdéje, Teréz-körút 54. szám alatt.

Engelmann Mór
gyorsrajtőzsdéje, IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franko Pál
kőnyvkereskedő, IV. ker., Csirke-főle palota (Kossuth Lajos-utca, Kigyó-tér, Koronaherceg-utca sarkán).

Jambrikovits
dohánytőzsdéje, orepoti-utca (Takarékp. épület).

Koraberg Rozália
dohánytőzsdéje, VIII. ker., Múzeum-körút 18. sz.

III. Nagel Ottó
kőnyvkereskedő, Múzeum-körút 2. sz. (Nemesi Sándor bérháza).

Nemetsek A. J.
nyomdász, Pósta-tér 3. szám.

Rohenczi Hona
dohánytőzsdéje, Andrássy-ut 48. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje, IV. ker., Kelemen-tér 14. szám.

S. P. R. ny. V.
dohánytőzsdéje, VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Toldi Lajos
kőnyvkereskedő, II. ker., Fő-utca 2. szám alatt.

Zipser és König
személyné, Andrássy-ut 4. szám alatt.

Benda Józsefné,
Andrássy-ut 50.

Deutsch Miksa,
Andrássy-ut 31.

Weizenfeld Jakab,
Király-utca 1.

Blockner J.
hirdetési iroda, IV. ker., Szt. István-utca 6. szám.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda, V. ker., Fűrdő-utca 4. szám.

Fischer J. D.
hirdetési iroda, IV. ker., Szabvány-utca 7. szám.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda, IV. ker., Váci-utca 9. szám.

Hassonstein és Vogler
hirdetési iroda, V. ker., Dorosnya-utca 9. szám.

Leopold Gyula
hirdetési iroda, VII. ker., Erzsébet-körút 14.

Messe Rudolf
hirdetési iroda, VII. ker., Kerepesi-körút 9. sz.

Schwarz József
hirdetési iroda, V. ker., Marokkó-utca 4. sz.

Tancser Gyula
hirdetési iroda, IV. ker., Szeviácz-tér 8. szám.

Weller Gyula
hirdetési iroda, V. ker., Marokkó-utca 4. sz.

Weller Gyula
hirdetési iroda, V. ker., Marokkó-utca 4. sz.

Nihil
Tegnap levelemből látom, hogy rossz kedvű. Jöjjön édes minél előbb hozzám, majd felvidítja magát a maga Nihilje. 6533

Házassági ajánlat,

Gazdálkodó 28 éves fiatal ember, aki szülei hirtelen elhalálása miatt 68 holdnyi örökségét átvéste, derék leányt vagy fiatal özvegyt 6000 frnyit vagy annal mihamarább nélkül önjátana venni. A birtok nagyon jó állapotban, teljesen felszerelve van (Felső Magyarországon). Leveleket fényképpel kér „A. S.” címre főposta-restante. 1003

A szakács 30 krajczáros bélyegmentesét megfizet nem kell. Tehát csak a címmel ellátott

apró hirdetések is bélyegmentesek.

KERESLET.

Házalókat
keresek koromvédők eladóra. Tauszig J. Csömör-ut 21. 6514

Előszobafalat
keresek megvételre. Ajánlatokat ár megjelöléssel kérek a lapoz S. V. jellege alatt. 3007

Egy pár
szép legalább 7 éves és tizenhat markos és lábú parádés kocsi-lopó megvételre kerestek. Ajánlatok Kunossy Frigyeshez, Budapest, Teréz-körút 38. szám alá küldendők. 3008

Egy nagy
használt Wertheim-szekrényt, megvételre keressék. Lampel Lipót, VII. Akácfa-utca 36. 3002

Kajszinbarackot
nagyobb mennyiségűeket élérett állapotban megvételre keressék. Ajánlatokat kér Lázár József szőlő- és gyümölcs-nagykereskedő Nagy-Maroson Hontmegye. 6494

Modern
levélsekény állványt azonnali megvételre kerestek. Cím a kiadóba. 2992

Magános nő
vagyok, özvegy s önjátana kék szemmel oty 18-30 éves intelligens leányt, vagy magános nőt, ki teljes ellátásért otthonról, velem a házi dolgok elvégzésében osztozkodna. Szentkirályi-utca 6. sz. 6.

Használt
előszoba szekrényt és botállványt venni óhajtok. Ajánlatokat H. J. alatt a lap kiadóhivatalához kérek. 2993.

A Belvárosi
kávéház közelében 4 szobás utcai lakást keresek lehetőleg új vagy tiszta házban. Cím Steur Sándor Belv. kávéház. 6518

Tisztességes
nőnek teljes ellátást és lakást adok olcsó áron. Szentkirályi-u. 6. fsz. 6.

Gyermektelen
házaspár lakást kap takarításért dr. Arányinál, József-körút 20. félelelet. 6533

KINÁLAT.

Tanításra
ajánlok polgári végzettnél. Cím: Schwarcz Lónyay-u. 43. 6520

Apollóni
minőségben állást keres, kórházban vagy magános családnál és ügyes és tapasztalatokban gazdag szülész. Feltehetően szerények. Cím özv. Diabály Sámuelné, VIII. Tömörcs-utca 62. ajtó 1.

Bácskában
egy jó karban levő gézmaom, betegséggel miatti szabaddal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6527

Veszek
jókarban levő átjártzott rövid zongorát. Ajánlatot kérek: Maller Imre, Kerepesi-ut 81. II. 10. Ugyanitt jutányosan eladó jókarban levő uti versenyyép.

Művelt,
distingvált fiatal özvegy, ki csalávjával evégek élt Párisban és nagyon sokat utazott a külföldön, több nyelvet folyékonyan beszél, olyan családokhoz vagy egyesekhez ajánlók kísérőnő, kik a világiállást meg akarják tekinteni, vagy nagyobb utat önjátana tenni. Feltehetően leveleire vagy személyesen. Ajánlatok kéremek „Nobe 7” a lap kiadóhivatalába címezve. 3012

Kerékpár
teljesen jó karban, adóbrával, sürgősen eladó. József-utca 46. a szénüzletben. 6531

Butor.
Frangott házszoba butor családú viszonyok miatt sürgősen, olcsón eladó. VIII. Sándor-utca 38. földszint 10. 6529

Utazónak
ajánlok irodalmi váltalathoz napi, hetilapok, folyóiratok terjesztésére. Ajánlatot kér „H. S. 101” címre a lap kiadóhivatalához. 6528

Kerékpár
jókarban, adóbrával, poton áron eladó. Vámbárcs-körút 36. az órásnál. 6530

Középiszkolai
tantárgyakból elismert legjobb módszer szerint tanított kintinó philologus és matematikus. Elkészít egyéves önkéntességi szolgálata jogosító vizsgára, polgári iskolai vizsgák letévesére. Gymanium-reáliskolai és kereskedelmi érettségire. Pótvizsgára. Goitein Henrik Budapest, VI. Csengery-u. 52. I. em. 8. 6523

Remekül
átalakított 6 szobás urilakás (egy 6 ablakos, egy 3 ablakos, két 2 ablakos és 2 egy ablakos szobával) azonnal, vagy augusztus 1-ére kiadó. Nagy előszoba, fűrdőszoba, konyha és csoport, valamint szép kerttel. Villamvilágítással. Dálibb-utca 23. szám alatt. Bővebb értesítést Blau Gyula háztulajdonosnál ugyanott. 6518

Keresztény árva
13 éves egészséges fiú örökbe menne oly nemes szívű emberhez, ki őt valamely pályára elősegítene, beszél magyarul, németül és tótul. Cím megvételre a lap kiadóhivatalában. 3006

Helybeli első-
rangú r.-társaság főkönyvelője elvállal üzleti könyvek szerzőcséjét, vezetését, berendezését, egyletek és társulatok könyvei vitelét szerény díjazás mellett. Ajánlatokat „Discrét” jellege alatt kér a kiadóba. 3010

Mindenemű
középiszkolai magán-javító- és érettségire, továbbá államszavittválti vizsgára sikerrel készítke el. Izabella-u. 8. szám, földszint 8. 3000

Eladó ház
Kispestben, a villanyos vasut közvetlen közelében, áll 3 szoba, konyha, előszoba, csukott veranda és hozzávaló melék-bélyegességből és kerttel, eladó. Nefelejts-utca 59. a házfelügyelőnél. 3004

Perfect
német-magyar okleveles tanítónő keresek kis lényom mellé, ki a négy elemi osztályt sikeresen tanítaná. Ajánlatokat „Puszta” jellegével a lapoz kérek. 3004

Mérlegképes
könyvelő, elsőrendű erő, ki 15 évi praxissal bír és részv.-trsg. és szövetkezeti munkóddott, keres foglalkozást. Ajánlatokat „Mérlegképes” jellege alatt kér a kiadóba. 3009

Francia
zongora és ének órákat ad intelligens hölgy. Mária-utca 23. I. 12. 6517

Szegény
asszony elvállal mindenféle közimunkát a legjutányosabban. Cím a kiadóban. 2974

Házvezetőnőnek
ajánlok egy intelligens, kintinó gazdasszonyt, esetleg gyermekekhez is. Cím a kiadóhivatalban. 6465

Dehánytőzsdé
belvárosban legrégibb üzlet, mely a főváros egyik legnagyobb forgalmu helyén van, igen jó jövedelmű tözsdé, csakis nyugalmúba helyezése miatt átadandó. Bővebbet Nagy Jakab Hársfa-utca 54. 6503

Két szép szoba
elegánsan burtozva, külön bejárattal és egymásba átjárható egy gyermektel családnál az Andrássy-út és nyugati pályaudvar közelében azonnal kiadó. Teréz-körút 35. II. 32.

Zongora
Bösendorfer-féle. átjártzott, Mignon zongora, keveset használt; piano átjártzott; harmonium majdnem új 14 változat. Uj zongorák és pianók csakis legjobb gyármanyakban; olcsón, Kohn Albertnél, Kigyó-utca 6.

Legmagasabb
előlegke értékpapirokra és sorsjegyekre. Másol elgőzöstitett sorsjegyek kiváltatnak és szakra, magasabb kölcsön adatik, vagy a napi árfolyam szerinti megvételnek és ugyanazon sorsjegyek csekély havi részletfizetés ellen visszavetődtek. Fleiszig Sándor bank és váltóüzlete Budapest, VII. ker. Erzsébet-körút 2. szám. (Kerepesi-ut sarkán.)

Vas és fűszer
szalmában jártas segéd ajánlok. Hajnal, Tállya, postrestante. 6516

Országos
mintá rajztanodába aki elő akar készülni, valamint a kereskedelmi és ipariskolába forduljon a Rajz- és szőpíromteremhez Károly-körút 26. III. em. 9. ajtó. Olcsó tandíj. Kintinó módszer idősebbeknek is.

Jókai
összes művei, 100 kötet (nemzeti kiadás), egészen új, jutányosan eladó. Horváth Gy. V. Nádor-utca 6. II. 4. 6507

I ruggyanta
bélyegző doboz, párna és festékekkel 80 kr.

Kézi-nyomdák:
1. szám 80 betűvel 80 kr. 2. szám 130 betűvel 1.40 kr. 3. szám 196 betűvel 2.20 kr. Minden kéziművelő egy betűtíró és egy örvök tartó festékpárnával van ellátva.

Kapható: Blenestok
József ruggyanta-bélyegző gyár és vezetőintézet Budapest, Kerepesi-ut 27. Ugyanók kerestek!

Szálloda
nagyobb délmagyarországi városban, 17 vendégoszoba, kávéház, 2 étterem, kaszinó, sörház és gyönyörű kerteliséggel, valamennyi szőpen berendezve, melynek multévi forgalma 60.000 korona volt, 16.000 koronát eladó, az átvételhez 8000 korona szükséges. Évi bér 4000 korona. Bözvellet Niemetz Gyula, üzletke adás-vételi irodája, Budapestben, József-körút 22. sz.

Emlékek,
ajánlók kiválóan alkalmas. Egy életnagyságu nagyított fénykép bármely fénykép után művésziesszen elkészítetik, meglepetésnek ajándéknak nész, név, születésnapra legalkalmasabb, mitűnt egy ily nagytitás nemcsak pillanatra, hanem örök időkre illő szabados is, a legszebb és örök emlék kedves halottainkrol a fénykép sárteitűnd visszaadatik, a hű másolatát kezdekem, a vidéki rendeléseket pontosan eszközölkem. Grosz József, VI. Prófeta-utca 5. 3011

Kölesön
penyvékat jutányos díj mellett kölesönöz, mindenemű új zsákokat és kintinó vízhatlan penyvékat a legolcsóbb árban szállít a FISCHER-féle zsák és penyvagyár. Budapest, Nagykörút-utca 18. Minták bérmentve, ingyen küldetnek.

Kerékpárokat
és egy tandemet az üzlet feloszása miatt nagyon olcsón adunk. Klein Dező és társa, Teréz-körút 1. 6532

Ugyanitt megrendelhető
„Az illat és szépségszerkes készítőse” című könyv, ára 1 kor. 30 fill.

Nevelőnőket
francia, angol és német-honiatok, okl. magyar tanítóknak, minden nemzetiségű bönneoktatás-gyermekterjesztőknek, társalgónőket a nyárna is lelkiismeretesen ajánl és elhelyez.

Szegheőné S. Lujza
BUDAPEST, VI. Desseffy-utca 22.

Idő- és neml betegségek
gyógyítása.
Népszerű tanulmányos könyv. Ára egy forint ötven. Megrendelhető a szerzőnél, Dr. Nitzger Intézetben, Budapest, Teréz-körút 44.

Varga Pál
cimbalmgyártónál megjelent Cimbalm iskolából egy hét alatt tanító segele nélkül megtanulhat cimbalmozni bárki, melyet üzletemben vásárol cimbalmhoz ingyen adok. Cimbalmokról képe Arjégyek ingyen. Budapest, VIII. Rökk Szilárd-utca 3.

Lakásdíszaimet
a nyári üzleti pangás miatt jelentékesen árkedvezményvel adom el. Ezeket Pestre felrűndül vidékieknek ajánlom különös figyelműbe. A tárgyak különféle, melyek mindegyikén a legolcsóbb ár van feltüntetve és díszes kivitele látványosság. Nagy a választék: órajfémtermékek, aquarellok, acélmetszetekben, korotok szalon, szerviz, zsúr, kártya, dohánzó és író asztalok, szalon szekrények, fantásie állványok, etagerek, paravánok, florentini és velencei tükrök, órák, candelaberek, márványalakok, faltányérok, pálmadendvök, bronz és porcellán díszek stb. Hatásos tárgyak lakodalmi ajándéknak Hegedűs Zsigmondnál, Andrássy-ut 56. sz.

Butor
készpénztér vagy részletfizetésre legolcsóbban FUCHS BÓDOG-nál BUDAPEST, József-körút 26. Képes Arjégyek ingyen és bérmentve.

Nagy vagyont,
tekintélyes jövedelmet szerzett mindenki, a ki a század leghasznosabb könyvét, a világszeret elbonyosonhasznált „Kereskedelmi Végyszert” című terjedelmes művet megrendeli, mert ebből 540 oly foglalkozást tanul meg, melylyel férfi, nő, gyermek, 15ke nélkül naponta 20-30 koronát, évente 5000-6000 koronát megkereshet. A kinek biztos keresete nines, ki melékfoglalkozást óhaj, rendelje meg, míg a csekély készlet tart. Intelligens egyéneknek megbeszélhetetlen. A könyv kétszeresen bővített új kiadását az első kiadás 2 korona bolti ára helyett 2 korona 60 fillér kedvezményes áron rendelheti meg mindenki a „Kereskedelmi Végyszert” könyvkiadó-vállalatnál Ujpest, 16 rnc-utca 24.

Ugyanitt megrendelhető
„Az illat és szépségszerkes készítőse” című könyv, ára 1 kor. 30 fill.

Caro & Jellinek
BUDAPEST

Arany János-utca 34. sz. Butor beraktározás. Garde-Meuble.

A Budapesti Napló apró hirdetései naponként külön falragaszok is megjelennek a főváros egész területén.

Nyomatott a „Patria” irodalmi és nyomdai vállalat részvényszerűség közfőrgőgépén, Budapest, IX., Üllői-ut 26.